

CYPRVS AETERNA

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

Υπηρεσία Ερευνών, Μελετών και Εκδόσεων

ΘΕΜΑ ΕΡΕΥΝΑΣ:

**Νομοθετικές ρυθμίσεις αναφορικά με την αξιολόγηση
μαθητών/μαθητριών μέσης εκπαίδευσης**

Αίτημα από:
κ. Γιώργο Κάρουλλα,
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου,
Δημοκρατικού Συναγερμού

Εποπτεία έρευνας: Φλώρα Φλουρέντζου
Έρευνα και σύνταξη κειμένων: Αντιγόνη Χάσικου

Οκτώβριος 2023

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	3
Μοντέλο απάντησης	4-6
Ανάλυση-πόρισμα από τη μελέτη των απαντήσεων	7-12
Συνοπτικές απαντήσεις ανά χώρα και ερώτημα	13-53

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η διαδικασία αξιολόγησης των μαθητών/τριών μέσης εκπαίδευσης αποτέλεσε αντικείμενο δημόσιου διαλόγου. Δεδομένης της κατάθεσης σχετικού τροποποιητικού νομοσχεδίου και της συζήτησής του στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού, ο βουλευτής κ. Γιώργος Κάρουλλας ζήτησε να ενημερωθεί για τις σχετικές ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Υπό το φως των πιο πάνω, στάλθηκε σχετικό ερώτημα προς το Ευρωπαϊκό Κέντρο Κοινοβουλευτικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης (ECPRD) ως ακολούθως:

Περιγράψτε τη θεσμοθετημένη διαδικασία αξιολόγησης των μαθητών/μαθητριών μέσης εκπαίδευσης στη χώρα σας, λαμβανομένων υπόψη των ακόλουθων παραμέτρων:

1. Ένταξη διαδικασίας αξιολόγησης στο ωρολόγιο πρόγραμμα.
2. Μορφές αξιολόγησης, εργαλεία και τρόποι αξιολόγησης, καθώς και βαρύτητα της κάθε μορφής αξιολόγησης (ποσοστό %) στη συνολική αξιολόγηση.
3. Υπάρχει πρόνοια για ενισχυτική διδασκαλία στη βάση του συστήματος αξιολόγησης;
4. Είναι η θεσμοθετημένη διαδικασία αξιολόγησης αδιάβλητη; Υπάρχουν προβλήματα στην εφαρμογή ή λειτουργία του θεσμού αξιολόγησης;

Στη συνέχεια παρατίθενται το μοντέλο απάντησης για τα ισχύοντα στην Κυπριακή Δημοκρατία, καθώς και η ανάλυση-πόρισμα που προκύπτει από τη μελέτη των σχετικών με εν λόγω αίτημα απαντήσεων δεκαεννέα (19) χωρών που διαβιβάστηκαν στο ECPRD.

Τέλος, παρατίθενται συνοπτικά, ανά χώρα και ερώτημα, όλες οι απαντήσεις. Οι αναλυτικές απαντήσεις έχουν αποσταλεί στον βουλευτή κ. Γιώργο Κάρουλλα.

ΜΟΝΤΕΛΟ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ

Στην Κυπριακή Δημοκρατία, κατόπιν αλλαγών που επήλθαν στη σχετική νομοθεσία το 2020, οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2020 προνοούν τα ακόλουθα:

1.

Κανονισμός 7 :

«α) Κάθε σχολική χρονιά, για σκοπούς κατανομής της διδασκόμενης ύλης, της αξιολόγησης των μαθητών και του ωρολογίου προγράμματος, διακρίνεται σε δύο (2) τετράμηνα ως ακολούθως:

- I. Α΄ τετράμηνο: Από την έναρξη των μαθημάτων μέχρι τη λήξη των εξετάσεων προαγωγής και απόλυσης Α΄ τετραμήνου το τρίτο δεκαήμερο Ιανουαρίου και
- II. Β΄ τετράμηνο: Από την επόμενη ημέρα της λήξης των εξετάσεων Α΄ τετραμήνου μέχρι τη λήξη των εξετάσεων προαγωγής και απόλυσης Β΄ τετραμήνου.

β) Η λήξη των μαθημάτων για το Α΄ τετράμηνο γίνεται την πέμπτη (5^η) εργάσιμη μέρα μετά το τέλος των διακοπών των Χριστουγέννων [...].»

2.

Κανονισμοί 15Α και 15Β

Ο βαθμός κάθε τετραμήνου τόσο για τα εξεταζόμενα όσο και για τα μη εξεταζόμενα μαθήματα καθορίζεται σε αναλογία εξήντα τοις εκατόν (60%) από την αξιολόγηση για την ενεργό συμμετοχή του μαθητή στο μάθημα (συντρέχουσα αξιολόγηση) μέσα από συνεχή έλεγχο με διάφορες μεθόδους κατά τη διάρκεια του τετραμήνου και σαράντα τοις εκατόν (40%) από τη γραπτή αξιολόγηση.

- **Προφορική αξιολόγηση** - Συντρέχουσα (60% της βαθμολογίας)

1. **Συμμετοχή** του/της μαθητή/τριας στις καθημερινές εργασίες του μαθήματος.

2. Κατ' οίκον εργασία: Είναι θετικά συνδεδεμένη με τη βελτίωση της επίδοσης των μαθητών/μαθητριών. Αφορά ποιοτικές δραστηριότητες που δεν πρέπει να υπερφορτώνουν το πρόγραμμα και την προσπάθεια του/της μαθητή/τριας εκτός τάξης.
3. **Γραπτές προειδοποιημένες ασκήσεις στην τάξη** (για τα εξεταζόμενα μαθήματα) **ή μικρή γραπτή προειδοποιημένη άσκηση στην τάξη** (για τα μη εξεταζόμενα μαθήματα).
4. **Ατομική ή ομαδική δημιουργική εργασία μελέτης** (project) που προετοιμάζεται κατόπιν ανάθεσης και με την καθοδήγηση του/της διδάσκοντος/ουσας καθηγητή/τριας.
5. **Δραστηριότητες διάκρισης** εκτός αίθουσας διδασκαλίας που σχετίζονται με συγκεκριμένο μάθημα ή/και με ευρύτερη κοινωνική/εθελοντική/πολιτιστική προσφορά.

Υποχρεωτικά και επιπροσθέτως των προηγούμενων επιλογών αξιολογείται η παραγωγή γραπτού λόγου (εκθέσεις).

Σε όλες τις μορφές αξιολόγησης λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητες κάθε μαθητή/μαθήτριας, καθώς και οι ιδιαιτερότητες κάθε γνωστικού αντικειμένου.

- **Γραπτή αξιολόγηση** (40% της βαθμολογίας)

1. Εξεταζόμενα μαθήματα:
 - α. Ενιαία γραπτή αξιολόγηση στο τέλος των τετραμήνων, διάρκειας ενενήντα (90) λεπτών, με δυνατότητα παράτασης για μαθητές/τριες οι οποίοι/ες τυγχάνουν διευκολύνσεων. Εξαιρείται το μάθημα των Νέων Ελληνικών και τα μαθήματα γλωσσών, για τα οποία η διάρκεια της εξέτασης είναι εκατό τριάντα πέντε (135) λεπτά.
 - β. Κάθε μαθητής/τρια γνωρίζει από την αρχή του τετραμήνου τη διδακτέα ύλη με τους αντίστοιχους δείκτες επιτυχίας/προσδοκώμενα αποτελέσματα για κάθε εξεταζόμενο μάθημα.
 - γ. Κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία διενεργούνται οι ενιαίες γραπτές αξιολογήσεις στα εξεταζόμενα μαθήματα δεν διεξάγονται μαθήματα.

2. Μη εξεταζόμενα μαθήματα:

Για κάθε μη εξεταζόμενο μάθημα γίνεται μόνο μία γραπτή προειδοποιημένη άσκηση διάρκειας σαράντα πέντε (45) λεπτών σε κάθε τετράμηνο. Ο βαθμός της γραπτής άσκησης αποτελεί το 40% της συνολικής βαθμολογίας κάθε τετραμήνου και το υπόλοιπο 60% στηρίζεται στην αξιολόγηση της προφορικής επίδοσης-συντρέχουσας αξιολόγησης του/της μαθητή/τριας.

Για την αξιολόγηση των μαθητών/τριών στα μαθήματα της **Φυσικής Αγωγής**, της **Μουσικής**, της **Τέχνης**, του **Θεάτρου** και άλλων **μαθημάτων ειδικού χαρακτήρα** δύναται να γίνονται ειδικές ρυθμίσεις από το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας.

3.

Κανονισμός 7, παράγραφος 7, υποπαράγραφος (α)

«Μετά το πέρας των εξετάσεων προαγωγής και απόλυσης του Α΄ τετραμήνου ακολουθεί πρόγραμμα ανατροφοδότησης και ενισχυτικής/υποστηρικτικής διδασκαλίας για τα εξεταζόμενα μαθήματα, η διάρκεια του οποίου καθορίζεται από τον διδάσκοντα.»

4.

Η εφαρμογή του νέου τρόπου αξιολόγησης των μαθητών/τριών μέσης εκπαίδευσης προκάλεσε τις αντιδράσεις των οργανωμένων μαθητών/τριών, γονέων, εκπαιδευτικών και πολιτικών κομμάτων. Ως εκ τούτου, το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας ετοιμάζει πρόταση για διαμόρφωση του θεσμού αξιολόγησης, που ενσωματώνει τις εισηγήσεις που έχουν υποβληθεί, προκειμένου να διασφαλιστεί το αδιάβλητο της αξιολόγησης, έτσι που αυτή να στοχεύει στη βελτίωση της παιδαγωγικής διαδικασίας, της εμπέδωσης και των μαθησιακών αποτελεσμάτων συνολικά.

**ΑΝΑΛΥΣΗ-ΠΟΡΙΣΜΑ ΑΠΟ ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΠΟΥ
ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ**

Από το δίκτυο του Ευρωπαϊκού Κέντρου Κοινοβουλευτικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης καταγράψαμε τις απαντήσεις που απέστειλαν δεκαεννέα (19) χώρες, οι οποίες ανταποκρίθηκαν σε σχετικό αίτημα που τέθηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων (*ECPRD Request: 5384*). Από τη μελέτη των απαντήσεων των χωρών που ανταποκρίθηκαν στο σχετικό ερώτημα προκύπτουν τα ακόλουθα:

Τα θέματα αξιολόγησης των μαθητών/τριών μέσης εκπαίδευσης ρυθμίζονται με σχετικό νόμο/κανονισμούς/διατάγματα/οδηγίες. Στη **Γερμανία** τα εν λόγω θέματα ρυθμίζονται από κανονισμούς ομοσπονδιακών κρατιδίων που διαφέρουν από κρατίδιο σε κρατίδιο και στη **Σουηδία** η σχετική με τη διαδικασία αξιολόγησης νομοθεσία είναι σε πολύ συγκεντρωτικό επίπεδο.

1. Ένταξη διαδικασίας αξιολόγησης στο ωρολόγιο πρόγραμμα

Σε όλες τις χώρες που απάντησαν η διαδικασία αξιολόγησης εντάσσεται στο σχολικό ωρολόγιο πρόγραμμα.

Ειδικότερα, στην **Αυστρία** η αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών/τριών διενεργείται καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους, με τη μορφή σχολικής έκθεσης στο τέλος του πρώτου εξαμήνου και ετήσιας έκθεσης στο τέλος του σχολικού έτους. Στη **Βουλγαρία** η αξιολόγηση διενεργείται με συνεχείς ασκήσεις και εξετάσεις και οι βαθμολογίες των ασκήσεων συνυπολογίζονται στον τελικό ετήσιο βαθμό. Στην **Ελλάδα** η αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών/τριών γυμνασίου πραγματοποιείται ανά τετράμηνο λαμβανομένων υπόψη της συμμετοχής τους στο μάθημα, των δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων και επικοινωνίας, της κριτικής σκέψης, της εκτέλεσης σχολικών καθηκόντων που τους ανατίθενται ατομικά ή ομαδικά, των σύνθετων δημιουργικών ή διεπιστημονικών εργασιών, ατομικών ή ομαδικών, των ωριαίων ή σύντομων γραπτών δοκιμασιών (προειδοποιημένων ή απροειδοποίητων) κ.ά. Στην **Εσθονία** τα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (γυμνάσια) καταρτίζουν το σχολικό πρόγραμμα, στο οποίο εντάσσεται και η αξιολόγηση. Οι χρονικές περίοδοι αξιολόγησης μπορεί να διαφέρουν ανά σχολείο (δηλαδή κατά τρίμηνα, εξάμηνα, τρίμηνα). Στην **Κροατία** το πρόγραμμα γραπτών εξετάσεων εντάσσεται στο ωρολόγιο πρόγραμμα και ανακοινώνεται στον πίνακα ανακοινώσεων ή στην

ιστοσελίδα του σχολείου μέχρι το τέλος της τρίτης εβδομάδας κάθε εξαμήνου. Στη **Λιθουανία** η αξιολόγηση των μαθητών/μαθητριών στη μέση εκπαίδευση διενεργείται με διαδικασία που ορίζει το κάθε σχολείο. Στην **Ουγγαρία** η οργάνωση της σχολικής χρονιάς καθορίζεται με διάταγμα από τον αρμόδιο για την παιδεία υπουργό, το οποίο δεσμεύει όλα τα σχολεία και όλα τα επαγγελματικά ανώτερα δευτεροβάθμια ιδρύματα. Στην **Πολωνία** οι μαθητές/τριες κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς λαμβάνουν βαθμούς καθ' όλη τη διάρκεια της φοίτησής τους περιοδικά και στο τέλος του έτους. Στην **Πορτογαλία** η αξιολόγηση της επίδοσης θεωρείται ως αναπόσπαστο μέρος της διδασκαλίας και της μάθησης και διεξάγεται μέσω εσωτερικής αξιολόγησης συνεχούς και συστηματικού χαρακτήρα, καθώς και εξωτερικής αξιολόγησης, που αφορά τη βασική μάθηση. Στη **Σλοβακία** η αξιολόγηση των μαθητών/τριών γίνεται κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς με τη βαθμολόγηση και τη μεθοδολογία του μέσου όρου για το εξάμηνο και το τέλος του έτους. Στη **Σλοβενία** το σχολικό έτος περιλαμβάνει δύο περιόδους αξιολόγησης και το σχολικό συμβούλιο ή η εκπαιδευτική συνέλευση μπορούν να αποφασίσουν για περισσότερες περιόδους αξιολόγησης και να προγραμματίσουν τη διάρκειά τους. Στη **Σουηδία** στην κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση η βαθμολόγηση των μαθητών/μαθητριών γίνεται στο τέλος κάθε τριμήνου, ενώ στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση κατά τη λήξη της σειράς μαθημάτων ενός συγκεκριμένου σχολικού θέματος, αλλά όχι πάντα, στο τέλος κάθε τριμήνου. Στην **Τσεχία** υπάρχει συνεχής αξιολόγηση και τελική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων, η οποία πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου. Στη **Φινλανδία**, στην κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και στα επαγγελματικά σχολεία ιδρύματα το ωρολόγιο πρόγραμμα και οι μέθοδοι αξιολόγησης αποφασίζονται από τα σχολεία. Στη γενική ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, οι εξετάσεις εγγραφής γίνονται δύο φορές τον χρόνο, Μάρτιο και Σεπτέμβριο.

2. Μορφές, εργαλεία και μέθοδοι αξιολόγησης, καθώς και βαρύτητα κάθε μορφής αξιολόγησης (ποσοστό %) στη συνολική αξιολόγηση.

Στην **Αυστρία** αναφέρονται ως επιτρεπόμενοι τύποι αξιολόγησης η ενεργός συμμετοχή μαθητών/τριών στην τάξη, οι ειδικές προφορικές αξιολογήσεις, οι ειδικές γραπτές αξιολογήσεις, οι ειδικές πρακτικές αξιολογήσεις, καθώς και επιμέρους μορφές αξιολόγησης. Στη **Βουλγαρία**, με βάση τη σχετική νομοθεσία,

η αξιολόγηση μπορεί να είναι εσωτερική και γίνεται από τον διδάσκοντα ή από επιτροπή ή άλλο άτομο και, ανάλογα με την οργάνωση και το πεδίο εφαρμογής, μπορεί να είναι σε εθνικό επίπεδο, με τη συμμετοχή μαθητών/τριών της ίδιας τάξης σε όλη τη χώρα, σε περιφερειακό επίπεδο, με τη συμμετοχή των μαθητών/τριών της ίδιας τάξης σε μία ή περισσότερες περιφέρειες, και σε σχολικό επίπεδο, με τη συμμετοχή των μαθητών/τριών της ίδιας τάξης σε ένα δεδομένο σχολείο. Στη **Γερμανία** ο τελικός βαθμός καθορίζεται με βάση την προφορική και γραπτή αξιολόγηση, με βαθμό βαρύτητας 60% και 40%, αντίστοιχα, για τα πρώτα έτη της εκπαίδευσης. Στην **Ελλάδα** η αξιολόγηση των μαθητών/μαθητριών μέσης εκπαίδευσης διενεργείται ανά τετράμηνο και οι εκπαιδευτικοί λαμβάνουν υπόψη τη συμμετοχή τους στη διδακτική-μαθησιακή διαδικασία, την εργατικότητα και το ενδιαφέρον τους για το συγκεκριμένο μάθημα, την επίδοσή τους στα τεστ αξιολόγησης κατά τη διάρκεια του τετραμήνου, τις επιδόσεις τους στις γραπτές δοκιμασίες, καθώς και τις εργασίες στο σχολείο ή στο σπίτι. Στην **Ιρλανδία** υφίσταται ο θεσμός των κρατικών εξετάσεων, μέσω του οποίου διασφαλίζεται σύστημα αξιολόγησης που ενσωματώνει τα υψηλότερα πρότυπα διαφάνειας, δικαιοσύνης και υπευθυνότητας. Στην **Ισπανία** οι εκθέσεις αξιολόγησης συντάσσονται ετησίως μετά το τέλος της σχολικής περιόδου και περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τα αποτελέσματα της αξιολόγησης ανά μάθημα και τις αποφάσεις για προαγωγή στην επόμενη τάξη ή απόλυση. Στην **Κροατία** η αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών/τριών γίνεται με προφορικές και γραπτές αξιολογήσεις, χωρίς να υπάρχει προδιαγεγραμμένη στάθμιση υπέρ του ενός ή του άλλου τύπου εξέτασης στη συνολική αξιολόγηση. Στη **Λιθουανία**, αναφορικά με τις μεθόδους και τα εργαλεία για την αξιολόγηση της επίδοσης και της προόδου των μαθητών/τριών, αποφασίζει το σχολείο κατά πόσο θα χρησιμοποιήσει βαθμούς (σύστημα αξιολόγησης δέκα βαθμών), σχόλια, αθροιστικούς βαθμούς, φάκελο (e-portfolio, e-φάκελος), περιγραφές μαθησιακών επιτευγμάτων, χαρακτηριστικά του/της μαθητή/τριας, αυτοαξιολόγηση, περιγραφική αξιολόγηση κ.λπ. Στην **Εσθονία**, στο **Λουξεμβούργο** και στην **Ουγγαρία** εφαρμόζονται δύο μορφές αξιολόγησης, η διαμορφωτική (σύντομες προφορικές δοκιμασίες, γραπτές εργασίες στο σπίτι) και η αθροιστική αξιολόγηση (γραπτές δοκιμασίες μετά την ολοκλήρωση θεματικής ενότητας).

Στην **Πολωνία** οι μαθητές/τριες αξιολογούνται χωριστά σε κάθε μάθημα από τον εκπαιδευτικό του μαθήματος βάσει προκαθορισμένων κριτηρίων αξιολόγησης και

τα αποτελέσματα αξιολόγησης στη διάρκεια ενός σχολικού έτους λαμβάνονται υπόψη για την αξιολόγηση στο τέλος του έτους. Στην **Πορτογαλία** η αξιολόγηση διενεργείται εσωτερικά από τους εκπαιδευτικούς εντός της σχολικής μονάδας σε δύο μορφές, τη διαμορφωτική και τη συνοπτική αξιολόγηση, και εξωτερικά με τη χρήση εργαλείων και μεθόδων που ορίζονται σε εθνικό επίπεδο από τις υπηρεσίες και τους οργανισμούς του Υπουργείου Παιδείας, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών/κρατικών τελικών εξετάσεων για μαθήματα ανθρωπιστικών σπουδών. Στη **Ρουμανία** στο τέλος της 8^{ης} τάξης διενεργείται υποχρεωτική εθνική αξιολόγηση όλων των αποφοίτων, τα αποτελέσματα της οποίας εκφράζονται σε βαθμολογία παρόμοια με τα διεθνή τεστ. Στη **Σλοβακία** η αξιολόγηση των μαθητών/τριών πραγματοποιείται σύμφωνα με τις επιδόσεις τους στα μαθήματα συνεχώς κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους και συνοπτικά στα δελτία προόδου του πρώτου και δεύτερου εξαμήνου. Η συνεχής αξιολόγηση διενεργείται σε διάφορες μορφές, όπως ταξινομήσεις/βαθμολόγηση, προφορικά, συνδυασμός ταξινόμησης και λεκτικής αξιολόγησης. Στη **Σλοβενία** αναφέρονται δύο μορφές αξιολόγησης, η προφορική και η γραπτή. Στη **Σουηδία** για την αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών/τριών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ο εκπαιδευτικός λαμβάνει υπόψη του όλες τις προσπάθειες που καταβάλλουν οι μαθητές/μαθήτριες κατά τη διάρκεια του τριμήνου. Στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση υπάρχει ο θεσμός των εθνικών/κρατικών εξετάσεων και τα αποτελέσματά τους έχουν μεγάλη βαρύτητα για τη βαθμολόγηση των μαθητών/τριών. Στην **Τσεχία** ο εκπαιδευτικός αξιολογεί τον/τη μαθητή/τρια με συνεχή παρακολούθηση των επιδόσεων του μέσω της διενέργειας ασκήσεων, δραστηριοτήτων κ.ά. και τηρεί αρχείο αποτελεσμάτων αξιολόγησής του/της. Η συνολική αξιολόγηση του/της μαθητή/τριας εκφράζεται στο δελτίο έκθεσης. Στη **Φινλανδία** τα σχολεία έχουν μεγάλα περιθώρια λήψης αποφάσεων αναφορικά με τα έντυπα, τα εργαλεία και τις μεθόδους αξιολόγησης.

3. Υπάρχει πρόνοια για ενισχυτική διδασκαλία στη βάση του συστήματος αξιολόγησης;

Σε αρκετές χώρες (**Αυστρία, Ελλάδα, Κροατία, Ουγγαρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Σλοβενία**) υπάρχει πρόνοια στη σχετική νομοθεσία για ενισχυτική διδασκαλία, που αποτελεί μέρος της διαδικασίας αξιολόγησης. Η εν λόγω διδασκαλία παρέχεται σε μαθητές/μαθήτριες που οι επιδόσεις τους κρίνονται

ανεπαρκείς και στοχεύει στη βελτίωση των επιδόσεων των μαθητών/τριών, με στόχο την επανένταξή τους στη μαθησιακή διαδικασία. Στη **Σλοβακία** υπάρχει πρόνοια στη σχετική νομοθεσία για εξέταση των μαθητών/τριών από επιτροπή σε περίπτωση μη ικανοποιητικής αξιολόγησης. Παράλληλα, εφαρμόστηκε το πρόγραμμα φροντιστηρίου με τίτλο «Together More Successful 2021», με στόχο τη στήριξη των μαθητών/τριών μέσω της δημιουργίας συνθηκών για βελτίωση των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων τους σε χρόνο εκτός τάξης.

Στην **Τσεχία** και στη **Φινλανδία** παρέχεται η δυνατότητα ενισχυτικής διδασκαλίας, αλλά αυτή δεν προβλέπεται στη σχετική νομοθεσία και δεν αποτελεί μέρος της διαδικασίας αξιολόγησης.

Στην **Εσθονία**, **Ιρλανδία**, **Πορτογαλία** και **Σουηδία** καταρτίζονται ειδικά ή και ατομικά προγράμματα σπουδών για τους/τις μαθητές/τριες με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή ανεπαρκείς επιδόσεις, με στόχο την υποστήριξή τους στη μαθησιακή διαδικασία και τη βελτίωση των επιδόσεών τους.

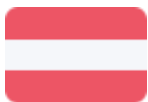
Στην **Ουγγαρία** και στη **Σλοβενία** παρέχεται η δυνατότητα επαναξιολόγησης με ειδικές και ενισχυτικές εξετάσεις σε μαθητές/τριες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που σημειώνουν ανεπαρκείς επιδόσεις.

4. Είναι η θεσμοθετημένη διαδικασία αξιολόγησης αδιάβλητη; Υπάρχουν προβλήματα στην εφαρμογή ή λειτουργία του θεσμού αξιολόγησης;

Στις περισσότερες χώρες το αδιάβλητο της διαδικασίας αξιολόγησης διασφαλίζεται με σχετική νομοθεσία. Στη **Γερμανία** αποτελεί αντικείμενο συζήτησης και προβληματισμού κατά πόσο τα αποτελέσματα των εξετάσεων είναι συγκρίσιμα μεταξύ των ομοσπονδιακών κρατιδίων, καθώς η διαδικασία αξιολόγησης διαφέρει από κρατίδιο σε κρατίδιο. Στην **Ελλάδα** δεν υπάρχουν επίσημα στοιχεία που να υποδηλώνουν την ύπαρξη προβλημάτων στην εφαρμογή ή λειτουργία του θεσμού αξιολόγησης των μαθητών/τριών. Στην **Ιρλανδία** το Υπουργείο Παιδείας, στο πλαίσιο αναθεωρημένου προγράμματος σπουδών, στοχεύει στον μετριασμό ορισμένων αρνητικών επιπτώσεων της τρέχουσας αξιολόγησης, με σημαντική έμφαση σε πρόσθετα στοιχεία αξιολόγησης εκτός των παραδοσιακών τελικών γραπτών εξετάσεων. Στην **Κροατία** μετά την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση το 2019 επικρατεί τάση για υιοθέτηση μιας νέας έννοιας αξιολόγησης και όρων που σχετίζονται με αυτήν

πέραν της παραδοσιακής αξιολόγησης. Στην **Ουγγαρία**, παρ' όλο που δεν είναι δυνατή η προσφυγή στο αποτέλεσμα της αξιολόγησης, σε περίπτωση που η αξιολόγηση διαπιστωθεί ότι δεν βασίστηκε στις πρόνοιες του σχολικού παιδαγωγικού προγράμματος ή η διαδικασία που σχετίζεται με την αξιολόγηση παραβιάζει τον νόμο, μπορεί να ασκηθεί έφεση. Στην **Πορτογαλία** η διαδικασία αξιολόγησης δεν είναι αδιάβλητη. Ως εκ τούτου έχει υποστεί αλλαγές, ιδιαίτερα όσον αφορά τη βασική εκπαίδευση και την πρόσβαση, μέσω των κρατικών τελικών εξετάσεων, στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Στη **Σουηδία** ο νόμος για την εκπαίδευση τροποποιήθηκε το 2017, προκειμένου να γίνει πιο ισότιμη η βαθμολόγηση, καθορίζοντας ότι τα αποτελέσματα των εθνικών δοκιμασιών πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε μεγάλο βαθμό κατά την αξιολόγηση των μαθητών/τριών.

Στη **Φινλανδία** δεν αναφέρονται σημαντικά προβλήματα για τη διαδικασία αξιολόγησης. Το περιεχόμενο των εξετάσεων εγγραφής, λόγω του ότι είναι συχνά υπό συζήτηση, αναθεωρήθηκε το 2021.

Αυστρία

1. Ένταξη διαδικασίας αξιολόγησης στο ωρολόγιο πρόγραμμα

Η αξιολόγηση, σύμφωνα με τον νόμο περί Σχολικών Οδηγιών (SchUG), διενεργείται καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους, με τη μορφή σχολικής έκθεσης στο τέλος του πρώτου εξαμήνου και ετήσιας έκθεσης στο τέλος του σχολικού έτους, βάσει κλίμακας 5 βαθμών.

Από τη Στ' τάξη και μετά υπάρχει διαφοροποίηση βάσει της επίδοσης δύο επιπέδων στα μαθήματα των γερμανικών, μαθηματικών και της πρώτης σύγχρονης ξένης γλώσσας. Διενεργείται επίσης συμπληρωματική, διαφοροποιητική περιγραφή επιδόσεων (EdL), η οποία καταγράφει τα επίπεδα επίδοσης και τη μαθησιακή πρόοδο του/της μαθητή/τριας.

Επιπρόσθετα, πραγματοποιούνται τακτικά συναντήσεις μεταξύ εκπαιδευτικών, νόμιμων κηδεμόνων και μαθητών/τριών (τουλάχιστον μία φορά το σχολικό έτος).

Κατά την 7^η και 8^η τάξη διεξάγεται υποχρεωτική εξέταση ικανοτήτων (iKMPlus) στα μαθήματα των γερμανικών, μαθηματικών και αγγλικών, τα αποτελέσματα της οποίας δεν επηρεάζουν την αξιολόγηση των μαθητών/τριών ούτε χρησιμοποιούνται ως κριτήριο για την εισαγωγή σε σχολείο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, αλλά εξυπηρετούν την ατομική υποστήριξη των μαθητών/τριών, την ανάπτυξη της μαθησιακής διαδικασίας, καθώς και την ποιοτική ανάπτυξη των σχολείων.

2. Μορφές, εργαλεία και τρόποι αξιολόγησης, καθώς και βαρύτητα της κάθε μορφής αξιολόγησης (ποσοστό %) στη συνολική αξιολόγηση

Σύμφωνα με τους Κανονισμούς για την αξιολόγηση της επίδοσης, οι επιτρεπόμενοι τύποι αξιολόγησης είναι η ενεργή συμμετοχή μαθητών/τριών στην τάξη, οι ειδικές προφορικές αξιολογήσεις, οι ειδικές γραπτές αξιολογήσεις, οι ειδικές πρακτικές αξιολογήσεις, καθώς και επιμέρους μορφές αξιολόγησης. Τα πρότυπα αξιολόγησης καθορίζονται με βάση τις απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών.

Παρά το γεγονός ότι, κατά την αξιολόγηση της επίδοσης μιας σχολικής χρονιάς, ο εκπαιδευτικός πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλες τις επιδόσεις κατά τη διάρκεια του έτους, οι πιο πρόσφατες επιδόσεις.

3. Υπάρχει πρόνοια για ενισχυτική διδασκαλία στη βάση του συστήματος αξιολόγησης;

Σε μαθητές/μαθήτριες που απειλούνται με σχολική αποτυχία προσφέρονται υποχρεωτικά ενισχυτικά μαθήματα, κατόπιν απόφασης του διδάσκοντος το σχετικό μάθημα. Εάν μετά από αυτό η επίδοση μαθητή/τριας συγκριτικά με την προηγούμενη επίδοση αξιολογηθεί ως «ανεπαρκής», ενημερώνονται αμέσως οι νόμιμοι κηδεμόνες και ο/η μαθητής/τρια και καλούνται σε συμβουλευτική συνάντηση/συζήτηση με τον εκπαιδευτικό, με στόχο να συμφωνηθούν και να αναπτυχθούν μέτρα υποστήριξης του/της. Από τη 10^η τάξη (γυμνάσια και λύκεια) συζητείται και η επιλογή της ατομικής ενισχυτικής διδασκαλίας στο πλαίσιο της συμβουλευτικής συνάντησης.

4. Είναι η θεσμοθετημένη διαδικασία αξιολόγησης αδιάβλητη; Υπάρχουν προβλήματα στην εφαρμογή ή λειτουργία του θεσμού αξιολόγησης;

Το Διάταγμα Αξιολόγησης Επίδοσης (LBVO) ορίζει ότι, εκτός από τη συμμετοχή των μαθητών/τριών στην τάξη, ο εκπαιδευτικός πρέπει να διενεργεί μόνο όσες προφορικές και γραπτές αξιολογήσεις επίδοσης είναι απαραίτητες για μια αξιόπιστη αξιολόγηση του εξαμήνου ή του σχολικού έτους. Ωστόσο, αυτή η θεμελιώδης ελευθερία του εκπαιδευτικού περιορίζεται από τα προγράμματα σπουδών, τα οποία περιέχουν πιο λεπτομερείς προδιαγραφές αναφορικά με την ποσότητα και τη διάρκεια των σχολικών εργασιών.

Βουλγαρία

1. Ένταξη διαδικασίας αξιολόγησης στο ωρολόγιο πρόγραμμα

Σύμφωνα με το άρθρο 118 του περί Προσχολικής και Σχολικής Εκπαίδευσης Νόμου (PSSEA), εντός τριών εβδομάδων από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους διενεργείται διαγνωστική άσκηση για το επίπεδο των μαθητών/τριών στα υποχρεωτικά μαθήματα ή τις ενότητες που διδάχθηκαν κατά το προηγούμενο σχολικό έτος, με στόχο να διαπιστωθεί ο βαθμός αφομοίωσης βασικών εννοιών και γνώσεων και απόκτησης δεξιοτήτων και ικανοτήτων, να εντοπιστούν τα ελλείμματα και να ληφθούν μέτρα αντιμετώπισής τους. Αντίστοιχα, στις αθλητικές σχολές οι μαθητές/τριες υποβάλλονται σε διαρκή δοκιμασία για τον καθορισμό

του επιπέδου τους στο αντικείμενο της αθλητικής προπόνησης ανά είδος αθλήματος.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 18, η αξιολόγηση διενεργείται με συνεχείς ασκήσεις και εξετάσεις, αποτελώντας εργαλείο για ανατροφοδότηση και παροχή κινήτρων μάθησης. Οι βαθμολογίες των ασκήσεων συνυπολογίζονται στον τελικό ετήσιο βαθμό.

Σύμφωνα με το άρθρο 12, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στο σχετικό πρόγραμμα σπουδών, ο ελάχιστος υποχρεωτικός αριθμός τρεχουσών εξετάσεων ανά μάθημα ή ενότητα για κάθε ακαδημαϊκή περίοδο έχει ως ακολούθως:

- α. Δύο τρέχουσες εξετάσεις σε θέματα ή ενότητες του σχολικού προγράμματος, που διδάσκονται έως και δύο ώρες την εβδομάδα.
- β. Τρεις τρέχουσες εξετάσεις σε θέματα ή ενότητες του σχολικού προγράμματος που διδάσκονται από δύομισι έως τρεισήμισι ώρες την εβδομάδα.
- γ. Τέσσερις τρέχουσες εξετάσεις σε θέματα ή ενότητες του σχολικού προγράμματος που διδάσκονται από τέσσερις ή περισσότερες ώρες την εβδομάδα.

2. Μορφές, εργαλεία και τρόποι αξιολόγησης, καθώς και βαρύτητα της κάθε μορφής αξιολόγησης (ποσοστό %) στη συνολική αξιολόγηση

Με βάση το άρθρο 119 του νόμου PSSEA, ανάλογα με την αρχή αξιολόγησης, η αξιολόγηση μπορεί να είναι εσωτερική και γίνεται από τον διδάσκοντα ή από επιτροπή ή άλλο άτομο. Ανάλογα με την οργάνωση και το πεδίο εφαρμογής, η αξιολόγηση μπορεί να είναι σε εθνικό επίπεδο, με τη συμμετοχή μαθητών/τριών της ίδιας τάξης σε όλη τη χώρα, σε περιφερειακό επίπεδο, με τη συμμετοχή των μαθητών/τριών της ίδιας τάξης σε μία ή περισσότερες περιφέρειες, σε σχολικό επίπεδο, με τη συμμετοχή των μαθητών/τριών της ίδιας τάξης σε ένα δεδομένο σχολείο.

3. Υπάρχει πρόνοια για ενισχυτική διδασκαλία στη βάση του συστήματος αξιολόγησης;

Υπάρχουν πρόνοιες στη σχετική νομοθεσία σύμφωνα με τις οποίες μαθητής/τρια που σημειώνει αποτυχία με βάση την ετήσια βαθμολογία μπορεί να συμμετάσχει

σε εξετάσεις, για να αλλάξει τη βαθμολογία στο θέμα ή την ενότητα (PSSEA, άρθρο 123).

4. Είναι η θεσμοθετημένη διαδικασία αξιολόγησης αδιάβλητη; Υπάρχουν προβλήματα στην εφαρμογή ή λειτουργία του θεσμού αξιολόγησης;

Σύμφωνα με το άρθρο 119 του νόμου PSSEA, το Υπουργείο Παιδείας και Επιστημών θεσπίζει μηχανισμό διαφάνειας και ετήσιας ανάλυσης των αποτελεσμάτων από τις εθνικές εξωτερικές αξιολογήσεις, ο οποίος χρησιμοποιείται για την ανάπτυξη πολιτικών και μέτρων που εγγυώνται τη βιώσιμη βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης. Με βάση το Διάταγμα αριθ. 11, άρθρο 54, τα αποτελέσματα κάθε εθνικής εξωτερικής αξιολόγησης αναλύονται σε σχολικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

Γερμανία

Το σχολικό σύστημα ρυθμίζεται από κανονισμούς των ομοσπονδιακών κρατιδίων και διαφέρει από κρατίδιο σε κρατίδιο. Για παράδειγμα, στη Βόρεια Ρηνανία Βεσφαλία η δημοτική εκπαίδευση αφορά τις πρώτες 4 τάξεις και ακολούθως τα παιδιά φοιτούν στο γυμνάσιο μέχρι τη δωδέκατη ή δέκατη τρίτη τάξη. Στο Βερολίνο τα παιδιά φοιτούν στο δημοτικό σχολείο για τις πρώτες τάξεις και ακολούθως στο γυμνάσιο μέχρι τη δωδέκατη ή δέκατη τρίτη τάξη.

Η διαδικασία αξιολόγησης είναι σχεδόν παρόμοια σε όλα τα ομοσπονδιακά κρατίδια. Ο τελικός βαθμός καθορίζεται με βάση την προφορική και γραπτή αξιολόγηση, με βαθμό βαρύτητας 60% και 40%, αντίστοιχα, για τα πρώτα έτη της εκπαίδευσης. Κατά τα τελευταία δύο ή τρία έτη η βαρύτητα της κάθε μορφής αξιολόγησης είναι 50% και 50%, αντίστοιχα. Ωστόσο, τα σχολεία και οι εκπαιδευτικοί είναι ελεύθεροι να αποφασίσουν για τον τρόπο διδασκαλίας και τις μεθόδους αξιολόγησης. Η προφορική αξιολόγηση αφορά στη συμμετοχή σε σεμινάρια, διαλέξεις ή προφορική εξέταση, στην ενεργή συμμετοχή στο μάθημα κ.ά. Η γραπτή αξιολόγηση αφορά το αποτέλεσμα γραπτής εξέτασης.

Για την εξέταση «Abitur» (σχολική εξέταση μετά το τέλος της 12^{ης} ή 13^{ης} τάξης, αναλόγως του ομοσπονδιακού κρατιδίου ή του τύπου του σχολείου), η διαδικασία αξιολόγησης ορίζεται στη βάση λεπτομερών κανονισμών του εκάστοτε ομοσπονδιακού κρατιδίου. Συζητείται και προβληματίζει αν τα αποτελέσματα της εξέτασης είναι

συγκρίσιμα μεταξύ των ομοσπονδιακών κρατιδίων καθότι η διαδικασία αξιολόγησης διαφέρει από κρατίδιο σε κρατίδιο.

1. Ένταξη της διαδικασίας αξιολόγησης στο ωρολόγιο πρόγραμμα

Η διαδικασία αξιολόγησης για τα γυμνάσια και λύκεια εντάσσεται στο ωρολόγιο πρόγραμμα και το σχολικό έτος για σκοπούς κατανομής της διδασκόμενης ύλης, της αξιολόγησης και του ωρολόγιου προγράμματος χωρίζεται σε δύο τετράμηνα. Το σχολικό πρόγραμμα ανακοινώνεται σε επίσημη διάσκεψη Τύπου του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2. Μορφές, εργαλεία και τρόποι αξιολόγησης, καθώς και βαρύτητα της κάθε μορφής αξιολόγησης (ποσοστό %) στη συνολική αξιολόγηση

Για την αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών/τριών γυμνασίου ανά τετράμηνο λαμβάνονται υπόψη η συμμετοχή τους στο μάθημα, οι δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων και επικοινωνίας, η κριτική σκέψη, η εκτέλεση σχολικών καθηκόντων που τους ανατίθενται ατομικά ή ομαδικά, οι σύνθετες δημιουργικές ή διεπιστημονικές εργασίες, ατομικές ή ομαδικές, οι ωριαίες ή σύντομες γραπτές δοκιμασίες (προειδοποιημένες ή απροειδοποίητες) κ.ά.

Όσον αφορά τα μαθήματα της γενικής παιδείας, τα οποία δεν εξετάζονται γραπτώς στις προαγωγικές εξετάσεις, είναι υποχρεωτικό ένα τεστ αξιολόγησης ανά τετράμηνο, που διεξάγεται με τρόπο που επιλέγει ο εκπαιδευτικός μεταξύ εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης κατά τη σχετική νομοθεσία.

Για την αξιολόγηση των μαθητών/τριών του γενικού λυκείου ανά τετράμηνο οι εκπαιδευτικοί λαμβάνουν υπόψη τη συμμετοχή τους στη διδακτική-μαθησιακή διαδικασία, την εργατικότητα και το ενδιαφέρον τους για το συγκεκριμένο μάθημα, την επίδοσή τους στα τεστ αξιολόγησης κατά τη διάρκεια του τετραμήνου, τις επιδόσεις τους στις γραπτές δοκιμασίες, καθώς και τις εργασίες στο σχολείο ή στο σπίτι. Τα τεστ αξιολόγησης ανά τετράμηνο αφορούν στα μαθήματα όλων των ομάδων, με εξαίρεση το μάθημα της φυσικής αγωγής.

Όσον αφορά την αξιολόγηση των μαθητών/τριών του επαγγελματικού λυκείου, αυτή γίνεται με ενδιάμεσες γραπτές (απροειδοποίητες μικρής διάρκειας στην ύλη της ημέρας εξετάσεις), προφορικές ή πρακτικές εξετάσεις, κατά την κρίση του

καθηγητή, με συγκεκριμένες προδιαγραφές που δίνονται κατά μάθημα, σύμφωνα με τις οδηγίες του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Μετά από προειδοποίηση διεξάγονται γραπτές ωριαίες δοκιμασίες κατόπιν επανάληψης της διδαχθείσας ύλης σε μια σειρά από διδασκόμενα κεφάλαια/ενότητες με στόχο τον έλεγχο της αφομοίωσης της διδασκόμενης ύλης, της ικανότητας σύνθεσης και κριτικής ανάλυσης, της εφαρμογής των αποκτηθεισών γνώσεων στην καθημερινή πρακτική και γενικότερα της προόδου των μαθητών/τριών. Επιπλέον, διενεργούνται και τεστ αξιολόγησης τετραμήνου, τα αποτελέσματα των οποίων χρησιμοποιούνται για πληρέστερη και αντικειμενική αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών/τριών και τη συνεχή ανατροφοδότηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Οι δοκιμασίες αξιολόγησης κατά το τετράμηνο δυνατόν να έχουν τη μορφή γραπτών επαναληπτικών τεστ διάρκειας μιας ώρας, ατομικών ή ομαδικών εργασιών σύνθεσης, διαθεματικών δημιουργικών εργασιών ή αξιοποίησης των χαρακτηριστικών και των σταδίων εφαρμογής του μοντέλου «αναποδογυρισμένη τάξη». Στα πλαίσια του ημερήσιου διδακτικού προγράμματος δεν επιτρέπεται να διενεργείται πέραν του ενός τεστ αξιολόγησης και στα πλαίσια του εβδομαδιαίου πέραν των τριών. Για τα γραπτώς εξεταζόμενα μαθήματα, όπως ορίζονται στη σχετική νομοθεσία, κατά το πρώτο τετράμηνο είναι υποχρεωτική η γραπτή αξιολόγηση τετραμήνου. Σε περίπτωση αντικειμενικού προβλήματος, μπορεί η υποχρεωτική γραπτή αξιολόγηση να πραγματοποιηθεί το δεύτερο τετράμηνο. Για τα μη εξεταζόμενα μαθήματα, η εξέταση του τετραμήνου μπορεί να είναι γραπτή ή προφορική ή πρακτική επαναληπτική ή συνδυασμός αυτών. Τα θέματα των τετραμηνιαίων τεστ αξιολόγησης υποβάλλονται στον διευθυντή της σχολικής μονάδας και τα γραπτά δοκίμια ή οι εργασίες, εφόσον υπάρχουν, φυλάσσονται από τον εκπαιδευτικό του μαθήματος μέχρι το τέλος του σχολικού έτους.

Ειδικότερα, για την αξιολόγηση της επίδοσης του/της μαθητή/τριας στα ενδιάμεσα γραπτά, πρακτικά και προφορικά τεστ, κατά τη διάρκεια του τετραμήνου, οι ερωτήσεις διατυπώνονται με τέτοιο τρόπο, ώστε να μπορούν να απαντηθούν στον διαθέσιμο χρόνο και να μπορούν να ελεγχθούν παράμετροι όπως η κατοχή και κατανόηση γνώσεων, η ικανότητα κριτικής ανάλυσης και σύνθεσης, η αξιοποίηση και η εφαρμογή της θεωρητικής γνώσης, η αξιολόγηση δεδομένων, η συνδυαστική σκέψη και η ικανότητα των μαθητών/τριών να χρησιμοποιήσουν συνδυαστικά τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απέκτησαν, κατά την επίλυση ασκήσεων και προβλημάτων, για τη διεξαγωγή ή την εξαγωγή συμπερασμάτων.

Δεν ορίζονται ποσοστά για τη βαρύτητα της κάθε μορφής αξιολόγησης στη συνολική αξιολόγηση.

3. Υπάρχει πρόνοια για ενισχυτική διδασκαλία στη βάση του συστήματος αξιολόγησης;

Με τον όρο «ενισχυτική διδασκαλία» στο γυμνάσιο νοείται η παρακολούθηση από τους/τις μαθητές/τριες ενός αυτοτελούς υποστηρικτικού προγράμματος διδασκαλίας στα μαθήματα της νεοελληνικής και της αρχαίας ελληνικής γλώσσας και γραφής, των μαθηματικών, της φυσικής, της χημείας και των αγγλικών. Σε αυτή συμμετέχουν μαθητές/τριες όλων των τάξεων που υστερούν στους παραπάνω γνωστικούς τομείς ή μαθητές/τριες που επιθυμούν να βελτιώσουν τις επιδόσεις τους στα παραπάνω μαθήματα, με στόχο την επανένταξή τους στη μαθησιακή διαδικασία, τη βελτίωση της επίδοσής τους για την ολοκλήρωση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και την αύξηση των ποσοστών πρόσβασης στη δευτεροβάθμια εκπαίδευσης.

4. Είναι η θεσμοθετημένη διαδικασία αξιολόγησης αδιάβλητη; Υπάρχουν προβλήματα στην εφαρμογή ή λειτουργία του θεσμού αξιολόγησης;

Δεν υπάρχουν επίσημα στοιχεία που να υποδηλώνουν την ύπαρξη προβλημάτων στην εφαρμογή ή λειτουργία του θεσμού αξιολόγησης των μαθητών/τριών.

Εσθονία

Τόσο η γενική δευτεροβάθμια εκπαίδευση όσο και η επαγγελματική εκπαίδευση παρέχονται βάσει κρατικού προγράμματος σπουδών.

1. Ένταξη διαδικασίας αξιολόγησης στο ωρολόγιο πρόγραμμα

Με βάση το κρατικό πρόγραμμα σπουδών, τα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (γυμνάσια) καταρτίζουν το σχολικό πρόγραμμα, στο οποίο εντάσσεται και η αξιολόγηση. Δηλαδή, οι βαθμολογίες της επίδοσης των μαθητών/τριών διαμορφώνονται από τη συμμετοχή στην τάξη και από τις γραπτές αξιολογήσεις μπορούν να δίνονται σε διαφορετικές χρονικές περιόδους ανά σχολείο (δηλαδή κατά τρίμηνα, εξάμηνα, τρίμηνα).

2. Μορφές, εργαλεία και τρόποι αξιολόγησης, καθώς και βαρύτητα της κάθε μορφής αξιολόγησης (ποσοστό %) στη συνολική αξιολόγηση

Οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι εμπειρίες των μαθητών/τριών αξιολογούνται σε μια κλίμακα πέντε βαθμών όπου ο βαθμός 5- αντιστοιχεί με «πολύ καλά», 4- με «καλά», 3- με «ικανοποιητικά», 2- με «κακά» και 1- με «αδύναμα». Εάν ένα σχολείο εφαρμόζει διαφορετικό σύστημα βαθμολογίας, όταν ένας/μία μαθητής/τρια αποφοιτά από το γυμνάσιο ή αλλάζει σχολείο, οι βαθμοί πρέπει να μετατραπούν σε κλίμακα πέντε βαθμών. Η πλειονότητα των σχολείων ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που χρησιμοποιούν διαφορετικό σύστημα έχει υιοθετήσει πρακτικές αξιολόγησης που είναι παρόμοιες με αυτές που χρησιμοποιούνται στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Το σύστημα 100 βαθμών χρησιμοποιείται για τη βαθμολόγηση στις κρατικές εξετάσεις. Οι βαθμοί μαθημάτων και οι βαθμοί σταδίου σπουδών δίνονται στο επίπεδο της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Τα σχολεία εφαρμόζουν τόσο διαμορφωτική όσο και αθροιστική αξιολόγηση γνώσεων και δεξιοτήτων. Διαμορφωτική αξιολόγηση σημαίνει αξιολόγηση που πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια των σπουδών, λαμβάνοντας υπόψιν τις γνώσεις, δεξιότητες, στάσεις, αξίες και τη συμπεριφορά του/της μαθητή/τριας. Ο/Η μαθητής/τρια ενθαρρύνεται και καθοδηγείται σε περαιτέρω σπουδές και σχεδιάζονται οι μελλοντικοί στόχοι και διαδρομή μάθησης.

α. Αποφοίτηση από την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Για να αποφοιτήσουν από την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, οι μαθητές/τριες πρέπει να περάσουν κρατικές εξετάσεις στη μητρική γλώσσα, στα μαθηματικά και σε ξένη γλώσσα, εκτός και εάν προσκομίσουν στο σχολείο πιστοποιητικά γνώσης ξένης γλώσσας που βεβαιώνουν την επίτευξη επιπέδου B1 ή υψηλότερου σε διεθνώς αναγνωρισμένες εξετάσεις.

β. Αξιολόγηση στην επαγγελματική ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Στην επαγγελματική εκπαίδευση εφαρμόζεται ένα σύστημα αξιολόγησης βάσει «κατωφλίου». Δηλαδή η κλίμακα αξιολόγησης έχει τρεις θετικούς βαθμούς («3», «4» και «5») και έναν αρνητικό («2») και χρησιμοποιείται κυρίως για μελέτες πρακτικής φύσης και πρακτικής εργασίας. Επιτυχής θεωρείται η προσπάθεια που το αποτέλεσμα της είναι πάνω από το όριο «2» και αποτυχημένη η προσπάθεια που το αποτέλεσμα της είναι κάτω από το επίπεδο ορίου μαθησιακών αποτελεσμάτων.

γ. Ολοκλήρωση της επαγγελματικής πρακτικής εκπαίδευσης

Η επαγγελματική πρακτική εκπαίδευση ολοκληρώνεται μετά την επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων που αντιστοιχούν στο προσόν ή επάγγελμα που περιγράφεται στο πρόγραμμα σπουδών και την έκδοση απολυτηρίου. Προϋπόθεση για απόλυση είναι η επιτυχία σε επαγγελματική εξέταση. Μαθητές/τριες με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες έχουν τη δυνατότητα να εξεταστούν για τα επαγγελματικά τους προσόντα με ειδική διαδικασία. Απόφοιτοι σχολών επαγγελματικής εκπαίδευσης σε γλώσσα άλλη από την Εσθονική, πρέπει να επιτύχουν σε εξέταση στην Εσθονική ως δεύτερη γλώσσα ή εναλλακτικά σε εξετάσεις επαγγελματικών προσόντων και σε τελική εξέταση στην Εσθονική.

3. Υπάρχει πρόνοια για ενισχυτική διδασκαλία στη βάση του συστήματος αξιολόγησης;

Προκειμένου να υποστηριχθεί η ατομική ανάπτυξη του/της μαθητή/τριας, το σχολείο μπορεί, κατόπιν συμφωνίας με τον/τη μαθητή/τρια ή με τον γονέα του/της, λαμβάνοντας υπόψιν την προηγούμενη εμπειρία σπουδών ή εργασίας, να καταρτίσει ατομικό πρόγραμμα σπουδών για τον/τη μαθητή/τρια με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

4. Είναι η θεσμοθετημένη διαδικασία αξιολόγησης αδιάβλητη; Υπάρχουν προβλήματα στην εφαρμογή ή λειτουργία του θεσμού αξιολόγησης;

Δεν αναφέρεται.

1. Ένταξη διαδικασίας αξιολόγησης στο ωρολόγιο πρόγραμμα

Η διαδικασία αξιολόγησης εντάσσεται στο σχολικό ωρολόγιο πρόγραμμα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, η οποία διακρίνεται σε δύο επίπεδα, το κατώτερο δευτεροβάθμιο «Junior Cycle» τριετούς φοίτησης και το ανώτερο δευτεροβάθμιο «Senior Cycle» διετούς φοίτησης, που αφορά ένα πρόγραμμα απολυτηρίου (επιλέγεται από τους/τις περισσότερους/ες μαθητές/τριες) ή ένα πρόγραμμα απολυτηρίου επαγγελματικής εκπαίδευσης (LCVP) ή ένα πρόγραμμα Leaving Certificate Applied (LCA). Το απολυτήριο σηματοδοτεί το τέλος του κύκλου της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

2. Μορφές, εργαλεία και τρόποι αξιολόγησης, καθώς και βαρύτητα της κάθε μορφής αξιολόγησης (ποσοστό %) στη συνολική αξιολόγηση

Σύμφωνα με τον νόμο του 1998 που αφορά τη διαδικασία αξιολόγησης στην εκπαίδευση, ο Υπουργός Παιδείας έχει την εξουσία να εκδίδει κανονισμούς για την αποτελεσματική διεξαγωγή των εξετάσεων που αφορούν μεταξύ άλλων:

- α. στην προετοιμασία γραπτών και άλλων εξετάσεων,
- β. στις ακολουθούμενες διαδικασίες στους χώρους όπου διεξάγονται οι εξετάσεις,
- γ. στη σήμανση της εργασίας που παρουσιάζεται για εξέταση,
- δ. στην έκδοση αποτελεσμάτων των εξετάσεων.

Ο βασικός ρόλος της Κρατικής Επιτροπής Εξετάσεων (SEC), σύμφωνα με το Διάταγμα της Κρατικής Επιτροπής Εξετάσεων (Ίδρυση) του 2003, είναι η διεξαγωγή υψηλού επιπέδου κρατικών εξετάσεων και η διασφάλιση συστήματος αξιολόγησης που ενσωματώνει τα υψηλότερα πρότυπα διαφάνειας, δικαιοσύνης και υπευθυνότητας.

Σκοπός των κρατικών εξετάσεων είναι η αξιολόγηση της επίδοσης των υποψηφίων σε σχέση με την εκπλήρωση των στόχων του κάθε μαθήματος στη βάση του αναλυτικού προγράμματος. Επιπρόσθετα, η SEC μεριμνά για τη διασφάλιση της εμπιστοσύνης του κοινού στις κρατικές εξετάσεις και τον καθορισμό των προτύπων εξέτασης από έτος σε έτος, που επιτυγχάνεται μέσω της σύνδεσης της διαδικασίας των γραπτών εξετάσεων και της βαθμολόγησής τους με την τυποποίησή τους. Στη διαδικασία προετοιμασίας των γραπτών εξετάσεων συμβάλουν το βασικό προσωπικό των αρχιεξεταστών, συντάκτες, ρυθμιστές, μεταφραστές και στην περίπτωση εξετάσεων απολυτηρίου, πανεπιστημιακοί, παρατηρητές και ελεγκτές.

3. Υπάρχει πρόνοια για ενισχυτική διδασκαλία στη βάση του προγράμματος αξιολόγησης;

Η νομοθεσία για την εκπαίδευση ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες του 2004 ορίζει ότι «[...]αυτά πρέπει να εκπαιδεύονται σε ένα περιβάλλον χωρίς αποκλεισμούς, με παιδιά που δεν έχουν τέτοιες ανάγκες, εκτός εάν οι ανάγκες τους είναι τέτοιες που αυτό δεν είναι προς το συμφέρον τους ή προς το συμφέρον των άλλων στην τάξη». Στην περίπτωση που τα παιδιά αυτά τοποθετούνται σε

ένα ολοκληρωμένο περιβάλλον, η εκπαίδευση υποστηρίζεται από προσαρμοστικές τεχνολογίες ή από βοηθούς ειδικών αναγκών (SNA) ή και τα δύο, ανάλογα με την αξιολόγηση των ικανοτήτων του/της μαθητή/τριας, ενώ το πρόγραμμα σπουδών τους προσαρμόζεται στο αναπτυξιακό επίπεδο του/της καθενός/καθεμιάς. Στο πλαίσιο αυτό οι διευθυντές των σχολείων ενθαρρύνονται να εξετάσουν το εύρος των διαθέσιμων επιλογών του προγράμματος σπουδών, όπως π.χ. το Πρόγραμμα Σχολικών Πιστοποιητικών Junior, Εκμάθησης Επιπέδου 2ου Πιστοποιητικού Junior και του Απολυτηρίου, τα οποία είναι εύλογα προσαρμοσμένα, ή τα Προγράμματα Εκμάθησης Επιπέδου 2 Πιστοποιητικού Junior (L2LPs), τα οποία έχουν σχεδιαστεί για παιδιά με ΕΕΑ.

4. Είναι η θεσμοθετημένη διαδικασία αξιολόγησης αδιάβλητη; Υπάρχουν προβλήματα στην εφαρμογή ή λειτουργία του θεσμού αξιολόγησης;

Το Υπουργείο Παιδείας, στο πλαίσιο αναθεωρημένου προγράμματος σπουδών, στοχεύει στον μετριασμό ορισμένων αρνητικών επιπτώσεων της τρέχουσας αξιολόγησης, με σημαντική έμφαση σε πρόσθετα στοιχεία αξιολόγησης εκτός των παραδοσιακών τελικών γραπτών εξετάσεων. Το εν λόγω πρόγραμμα περιλαμβάνει τα εξής:

- α. Αλλαγή της διαδικασίας τελικής αξιολόγησης, προκειμένου να μειωθεί η εξάρτηση από τις τελικές εξετάσεις και να εισαχθούν στοιχεία αξιολόγησης που βασίζονται στον εκπαιδευτικό.
- β. Αξιολόγηση επιδόσεων επιπλέον της συμβατικής γραπτής εξέτασης με βαρύτητα 40% της συνολικής βαθμολογίας και βαρύτητα αξιολόγησης της γραπτής εξέτασης 60% της τελικής βαθμολογίας
- γ. Το Εθνικό Συμβούλιο Προγράμματος Σπουδών και Αξιολόγησης (NCCA) και η Κρατική Επιτροπή Εξετάσεων (SEC) θα καθορίσουν, σε συνεννόηση με τους εκπαιδευτικούς εταίρους, τον τρόπο λειτουργίας μιας εξωτερικά ελεγχόμενης από την Κρατική Επιτροπή Εξετάσεων (SEC) σχολικής μορφής αξιολόγησης.

Ισπανία

1. Ένταξη της διαδικασίας αξιολόγησης στο ωρολόγιο πρόγραμμα

Η αξιολόγηση των μαθητών/τριών κατά τη διάρκεια του μαθήματος, καθώς και η αξιολόγηση των μαθητών/τριών με εξετάσεις στο τέλος του σχολικού έτους εντάσσεται στο σχολικό ωρολόγιο πρόγραμμα και, σύμφωνα με το Βασιλικό Διάταγμα 217/2022 για την Υποχρεωτική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, η αξιολόγηση των μαθητών/τριών είναι συνεχής, διαμορφωτική και περιεκτική.

2. Μορφές, εργαλεία και τρόποι αξιολόγησης, καθώς και βαρύτητα της κάθε μορφής αξιολόγησης (ποσοστό %) στη συνολική αξιολόγηση

Οι εκθέσεις αξιολόγησης συντάσσονται ετησίως μετά το τέλος της σχολικής περιόδου και περιλαμβάνουν τον ονομαστικό κατάλογο των μαθητών/τριών της κάθε τάξης, τα αποτελέσματα της αξιολόγησης ανά μάθημα και τις αποφάσεις για προαγωγή στην επόμενη τάξη ή απόλυση. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης εκφράζονται σε κλίμακα βαθμολογίας ως: «Ανεπαρκές (IN)» για αρνητικούς βαθμούς, «Επαρκές (SU)», «Καλά (BI)», «Πολύ καλά (NT)» ή «Εξαιρετικά (SB)» για θετικούς βαθμούς.

3. Υπάρχει πρόνοια για ενισχυτική διδασκαλία στη βάση του συστήματος αξιολόγησης;

Σύμφωνα με προαναφερόμενο διάταγμα, προάγονται στην επόμενη τάξη όσοι έχουν επιτύχει στα μαθήματα του σχολικού έτους ή έχουν αρνητική αξιολόγηση σε μόνο ένα ή δύο μαθήματα. Παρ' όλο που τα αποτελέσματα κάποιων μαθητών/τριών σε ορισμένα μαθήματα μπορεί να μην είναι επαρκή, προάγονται στην επόμενη τάξη, εάν η διδακτική ομάδα κρίνει ότι αυτό δεν τους εμποδίζει να παρακολουθήσουν επιτυχώς τα μαθήματα του επόμενου έτους και θεωρεί ότι έχουν ευνοϊκές προσδοκίες ανάκαμψης, καθώς και ότι μια τέτοια προαγωγή θα ωφελήσει τη σχολική τους πρόοδο.

4. Είναι η θεσμοθετημένη διαδικασία αξιολόγησης αμετάβλητη; Υπάρχουν προβλήματα στην εφαρμογή ή λειτουργία του θεσμού αξιολόγησης;

Η αξιολόγηση βασίζεται στα κριτήρια που καθορίζονται για κάθε έτος ανά θέμα στο βασιλικό διάταγμα, που ισχύει για το πρώτο και τρίτο έτος από το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 και για το δεύτερο και τέταρτο έτος από το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024.

Στο διάταγμα ορίζεται ότι, ανεξάρτητα από την παρακολούθηση που διενεργείται καθ' όλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους, η διδακτική ομάδα θα πραγματοποιεί την αξιολόγηση των μαθητών/τριών σε μία μόνο συνεδρία στο

τέλος του σχολικού έτους. Επιπλέον, προωθείται η γενικευμένη χρήση ποικίλων προσβάσιμων μέσων αξιολόγησης, προσαρμοσμένων στις διαφορετικές μαθησιακές καταστάσεις, επιτρέποντας την αντικειμενική αξιολόγηση όλων των μαθητών και διασφαλίζοντας ότι η διαδικασία αξιολόγησης είναι προσαρμοσμένη στις ανάγκες των μαθητών/τριών με ειδικές ανάγκες εκπαιδευτικής υποστήριξης.

Τέλος, σύμφωνα με το διάταγμα, οι εκπαιδευτικές διοικήσεις διευκολύνουν την άσκηση της παιδαγωγικής, οργανωτικής και διοικητικής αυτονομίας των σχολείων, ενθαρρύνουν την ομαδική εργασία μεταξύ του διδακτικού προσωπικού και τα σχολεία έχουν την αυτονομία να οργανώνουν ομάδες και μαθήματα με ευέλικτο τρόπο λαμβάνοντας μέτρα προσαρμοσμένα στη διαφορετικότητα και στα χαρακτηριστικά των μαθητών/τριών τους.

Κροατία

1. Ένταξη της διαδικασίας αξιολόγησης στο ωρολόγιο πρόγραμμα

Η αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων στα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης βασίζεται σε εθνικά και θεματικά προγράμματα, στο σχέδιο και πρόγραμμα διδασκαλίας, στο σχολικό πρόγραμμα και στον Κανονισμό για τις μεθόδους, τις διαδικασίες και τα στοιχεία της αξιολόγησης των σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Ο εκπαιδευτικός αξιολογεί το επίπεδο των ικανοτήτων των μαθητών/τριών στη βάση αποτελεσμάτων σε προφορικές και γραπτές εξετάσεις.

Το ωρολόγιο πρόγραμμα αναφορικά με όλα τα μαθήματα, συμπεριλαμβανομένου του προγράμματος γραπτών, ανακοινώνεται στον πίνακα ανακοινώσεων ή στην ιστοσελίδα του σχολείου μέχρι το τέλος της τρίτης εβδομάδας κάθε εξαμήνου. Οι σύντομες γραπτές ασκήσεις επίσης καταχωρίζονται στο ωρολόγιο πρόγραμμα και ανακοινώνονται τουλάχιστον πέντε διδακτικές ημέρες πριν από τη διεξαγωγή τους. Κατ' εξαίρεση, το ωρολόγιο πρόγραμμα στις επαγγελματικές σχολές υιοθετείται και δημοσιεύεται για κάθε επόμενο μήνα το αργότερο 15 ημέρες πριν, ενώ σε εξαιρετικές περιπτώσεις είναι δυνατή η αναβολή της προγραμματισμένης γραπτής εξέτασης ή η ακύρωσή της εντός του χρονοδιαγράμματος.

2. Μορφές, εργαλεία και τρόποι αξιολόγησης, καθώς και βαρύτητα της κάθε μορφής αξιολόγησης (ποσοστό %) στη συνολική αξιολόγηση

Η κλίμακα βαθμολογίας που χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση της προόδου των μαθητών/τριών στα διάφορα μαθήματα είναι: άριστα -5, πολύ καλά -4, καλά -3, επαρκής -2 και ανεπαρκής -1. Όλοι οι βαθμοί, πλην της βαθμολογίας ανεπαρκής -1, θεωρούνται επιτυχείς και χρησιμοποιούνται σε όλες τις τάξεις εκτός από το πρώτο εξάμηνο της πρώτης τάξης του δημοτικού σχολείου.

Η προφορική αξιολόγηση των μαθητών/τριών πραγματοποιείται χωρίς προειδοποίηση με μέγιστη διάρκεια 10 λεπτά ανά μαθητή/τρια. Την ίδια μέρα μπορεί ο/η μαθητής/τρια να εξεταστεί γραπτώς σε ένα μάθημα και προφορικά σε άλλο ένα ή να εξεταστεί προφορικά σε δύο μαθήματα, εάν τη συγκεκριμένη μέρα δεν ορίστηκε γραπτή άσκηση. Ο εκπαιδευτικός υποχρεούται να ενημερώνει τους/τις μαθητές/τριες για τον τρόπο διεξαγωγής της γραπτής εξέτασης και το εύρος του περιεχομένου, καθώς και τα εκπαιδευτικά αποτελέσματα που θα ελεγχθούν. Ο μέγιστος επιτρεπόμενος αριθμός γραπτών ασκήσεων είναι μία ημερησίως και τέσσερις εβδομαδιαίως, οι οποίες ανακοινώνονται τουλάχιστον έναν μήνα πριν και καταχωρίζονται οι ημερομηνίες τους στο βιβλίο της τάξης. Εκτός από τις προφορικές και γραπτές εξετάσεις, υπάρχουν και άλλες μορφές ελέγχου γνώσεων και ικανοτήτων, όπως παρουσιάσεις, πρακτικές εργασίες, ανάλυση του χάρτη των εργασιών, συζητήσεις, θεματικές εργασίες, συγγραφή δοκιμίων, ανάλυση υλοποίησης πειραμάτων, δραστηριότητες κ.λπ.

Η αξιολόγηση του επιπέδου των μαθητών/τριών γίνεται με προφορικές και γραπτές αξιολογήσεις, χωρίς να υπάρχει προδιαγεγραμμένη στάθμιση υπέρ του ενός ή του άλλου τύπου εξέτασης στη συνολική αξιολόγηση.

3. Υπάρχει πρόνοια για ενισχυτική διδασκαλία στη βάση του συστήματος αξιολόγησης;

Σε περίπτωση αποτυχίας μαθητών/τριών σε γραπτή εξέταση, προσδιορίζονται από τον εκπαιδευτικό τα αίτια της αποτυχίας και κατόπιν συμφωνίας με τον υπεύθυνο εκπαιδευτικό της τάξης και την επαγγελματική υπηρεσία του σχολείου, επαναλαμβάνεται η γραπτή δοκιμασία, αφού προηγηθεί ενισχυτική διδασκαλία, ώστε να συνεχιστεί η διδασκαλία η μάθηση.

Η αξιολόγηση των επιτευγμάτων των μαθητών/τριών με δυσκολίες πρέπει υποχρεωτικά να εναρμονίζεται με τις συστάσεις των ειδικών εκπαιδευτικών. Ο εκπαιδευτικός του μαθήματος καθορίζει τα στοιχεία και τις μεθόδους αξιολόγησης

και τις διαδικασίες αξιολόγησης σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς του ίδιου μαθήματος ή εκπαιδευτικού χώρου.

4. Είναι αμετάβλητη η θεσμοθετημένη διαδικασία αξιολόγησης; Υπάρχουν προβλήματα στην εφαρμογή ή λειτουργία του θεσμού αξιολόγησης;

Μετά την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση το 2019 επικρατεί τάση για υιοθέτηση μιας νέας έννοιας αξιολόγησης και όρων που σχετίζονται με αυτήν πέραν της παραδοσιακής αξιολόγησης. Υπάρχουν τρεις τύποι αξιολόγησης: για μάθηση, που συμβάλλει στη βελτίωση και τον προγραμματισμό της μελλοντικής μάθησης και διδασκαλίας, ως μάθηση που συνεπάγεται την ενεργό συμμετοχή των μαθητών/τριών στη διαδικασία αξιολόγησης και την ανάπτυξη της αυτόνομης και αυτορρυθμιζόμενης προσέγγισης της μάθησης από αυτούς/ές, και αξιολόγηση όσων έχουν μαθευτεί, που αφορά την αξιολόγηση του επιπέδου των επιδόσεων των μαθητών/τριών.

Ο διευθυντής του σχολείου υποχρεούται να εξετάζει κάθε έγγραφη αναφορά γονέων ή συμβουλίου γονέων που αναφέρεται στους τρόπους και τις διαδικασίες αξιολόγησης των μαθητών/τριών και να απαντά εγγράφως το αργότερο εντός 15 ημερών επ' αυτής.

Λιθουανία

Το θέμα της αξιολόγησης των μαθητών/τριών ρυθμίζεται από τον νόμο για την Εκπαίδευση και το Διάταγμα του Υπουργού Παιδείας, Επιστήμης και Αθλητισμού του 2022 σχετικά με την Έγκριση του Προγράμματος Σπουδών της Πρωτοβάθμιας, Κατώτερης Δευτεροβάθμιας και Ανώτερης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

1. Ένταξη της διαδικασίας αξιολόγησης στο ωρολόγιο πρόγραμμα

Η αξιολόγηση των επιδόσεων και της προόδου των μαθητών/τριών αποτελεί μέρος του σχολικού προγράμματος και διενεργείται με διαδικασία που ορίζει το κάθε σχολείο, ώστε να συνάδει με τους εκπαιδευτικούς στόχους. Ο διευθυντής του σχολείου εγκρίνει και δημοσιεύει τη διαδικασία στην ιστοσελίδα του σχολείου.

2. Μορφές, εργαλεία και τρόποι αξιολόγησης, καθώς και βαρύτητα της κάθε μορφής αξιολόγησης (ποσοστό %) στη συνολική αξιολόγηση

Το κάθε σχολείο αποφασίζει τις μεθόδους και τα εργαλεία για την αξιολόγηση της επίδοσης και της προόδου των μαθητών/τριών του. Αποφασίζει δηλαδή αν θα

χρησιμοποιήσει βαθμούς (σύστημα αξιολόγησης δέκα βαθμών), σχόλια, αθροιστικούς βαθμούς, φάκελο (e-portfolio, e-φάκελος), περιγραφές μαθησιακών επιτευγμάτων, χαρακτηριστικά του/της μαθητή/τριας, αυτοαξιολόγηση, περιγραφική αξιολόγηση κ.λπ.

α. Διαμορφωτική αξιολόγηση

Στόχος της είναι η μαθησιακή υποστήριξη του/της μαθητή/τριας, η παροχή και λήψη ανατροφοδότησης, η παρακολούθηση της προόδου και η έγκαιρη παροχή βοήθειας, ώστε το επίπεδο τους να ανταποκρίνεται στους στόχους που επιδιώκει ο/η μαθητής/τρια σύμφωνα με τις ατομικές του δυνάμεις, φιλοδοξίες και εμπειρίες. Η μάθηση πρέπει να είναι συνεχής με νέες και σύνθετες γνώσεις και να στοχεύει στην απόκτηση νέων δεξιοτήτων του/της μαθητή/τριας. Ταυτόχρονα, το σχολείο προωθεί την αυτοεκτίμηση, την επιμονή, την αξιολόγηση και τη βελτίωση της δραστηριότητας/μάθησης κάθε μαθητή/τρια. Στην αξιολόγηση της προόδου του μαθητή συμμετέχουν γονείς, κηδεμόνες, εκπαιδευτικοί και άλλοι ειδικοί σε θέματα εκπαίδευσης με τις πληροφορίες αξιολόγησης να λαμβάνονται υπόψη για την προσαρμογή της ατομικής μαθησιακής διαδρομής κάθε μαθητή/τριας.

β. Διαγνωστική αξιολόγηση

Καθορίζει τα επιτεύγματα και την πρόοδο του/της μαθητή/τριας, προκειμένου να προγραμματιστεί στοχευμένα η περαιτέρω μάθηση και να παρασχεθεί βοήθεια σε τυχόν δυσκολίες. Οι πληροφορίες που λαμβάνονται χρησιμοποιούνται για την ανάλυση της προόδου και των αναγκών κάθε μαθητή/τριας, θέτοντας περαιτέρω στόχους μάθησης και διδασκαλίας.

γ. Αθροιστική αξιολόγηση

Τα επιτεύγματα των μαθητών/τριών συνοψίζονται επίσημα και αξιολογούνται με βαθμολογίες σε κλίμακα δέκα βαθμών ή με τις ενδείξεις «πιστώνεται», «δεν πιστώνεται» ή «εξαιρείται», ένδειξη που καταγράφεται σε περίπτωση που δεν καταστεί δυνατή η αξιολόγηση του/της μαθητή/τριας λόγω της μη φοίτησής του/της στο σχολείο κατόπιν συμβουλής γιατρού και επιβεβαιώνεται με εντολή του διευθυντή του σχολείου. Οι αξιολογήσεις με βαθμολογίες από το 4 έως το 10 και με ενδείξεις «πιστώνεται» και «σημειώθηκε πρόοδος» θεωρούνται ικανοποιητικές αξιολογήσεις. Οι αξιολογήσεις με βαθμολογίες από 1 έως 3 και με ενδείξεις «δεν πιστώθηκε»

και «δεν σημειώθηκε πρόοδος» υποδηλώνουν μη ικανοποιητική αξιολόγηση.

Τα μαθησιακά επιτεύγματα/αποτελέσματα συνοψίζονται και αποτυπώνονται από τον εκπαιδευτικό του θέματος/μαθήματος ενώ τα κριτήρια αξιολόγησης της επίδοσης συνδέονται με τις περιγραφές αξιολόγησης που περιέχονται στα προγράμματα γενικής εκπαίδευσης ενός συγκεκριμένου μαθήματος και πρέπει να γνωστοποιούνται στον εκπαιδευόμενο. Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση ολοκληρώνεται με εξετάσεις σε κάθε μάθημα.

3. Υπάρχει πρόνοια για ενισχυτική διδασκαλία στη βάση του συστήματος αξιολόγησης;

Δεν αναφέρεται.

4. Είναι αμετάβλητη η θεσμοθετημένη διαδικασία αξιολόγησης; Υπάρχουν προβλήματα στην εφαρμογή ή λειτουργία του θεσμού αξιολόγησης;

Δεν αναφέρεται.

Λουξεμβούργο

1. Ένταξη της διαδικασίας αξιολόγησης στο ωρολόγιο πρόγραμμα

Η αξιολόγηση στη δημόσια εκπαίδευση ρυθμίζεται νομοθετικά και εντάσσεται στο σχολικό ωρολόγιο πρόγραμμα και η βαθμολογική κλίμακα είναι από 1 έως το 60. Το όριο για μια επιτυχή βαθμολογία είναι οι 30 βαθμοί. Όσον αφορά την προαγωγή στην επόμενη τάξη, μαθητής/τρια είτε προάγεται εκπληρώνοντας ορισμένες σαφώς καθορισμένες προϋποθέσεις και έχοντας έναν ορισμένο συνολικό μέσο όρο βαθμολογίας είτε καλείται να επαναλάβει την εξέταση είτε αποτυγχάνει, οπότε μπορεί να του δοθεί η ευκαιρία να επαναλάβει τη σχολική χρονιά ή να προσανατολιστεί προς μια πιο κατάλληλη γι' αυτόν εκπαιδευτική διαδρομή.

2. Μορφές, εργαλεία και τρόποι αξιολόγησης, καθώς και βαρύτητα της κάθε μορφής αξιολόγησης (ποσοστό %) στη συνολική αξιολόγηση

Σύμφωνα με την υπουργική οδηγία της 6^{ης} Ιουνίου 2008, η αξιολόγηση είναι διαμορφωτική και αθροιστική. Η διαμορφωτική στοχεύει στην κατανόηση των γνώσεων και δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν από τον/τη μαθητή/τρια και τον

βαθμό επιτυχίας στην εκπλήρωση των καθορισμένων στόχων. Δίνει ιδιαίτερη σημασία στην αυτοαξιολόγηση, επιτρέπει στον εκπαιδευτικό και τον/τη μαθητή /τρια να προσδιορίζουν από κοινού τις ενδεχόμενες αδυναμίες και τον τρόπο κάλυψής τους, καθώς την ανάδειξη εκπαιδευτικών τομέων που χρήζουν βελτίωσης. Η αθροιστική αξιολόγηση ελέγχει τη γνώση, την τεχνογνωσία και τις δεξιότητες που διδάσκονται με βάση το πρόγραμμα. Λειτουργεί ως σημείο αναφοράς για τις εκθέσεις αξιολόγησης και τις αποφάσεις προαγωγής. Τα τεστ και οι εργασίες αξιολογούνται και καθορίζουν τους βαθμούς. Η οργάνωση, ο αριθμός, η μορφή και το περιεχόμενο, καθώς και τα κριτήρια βαθμολόγησης ορίζονται επίσης σαφώς από την ίδια πιο πάνω Οδηγία.

Τα μαθήματα στις τάξεις 7^η έως 11^η δεν αφορούν μαθήματα του προγράμματος για τις διεθνείς εξετάσεις Baccalaureate και όσον **αφορά** την αξιολόγηση και την προαγωγή, εμπίπτουν εξ ολοκλήρου στην εθνική νομοθεσία και πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς που διέπουν τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, με εξαίρεση τον καθορισμό βασικών μαθημάτων (που είναι τα αγγλικά και τα γαλλικά).

Για τις τάξεις 12^η και 13^η -Diploma Programme (DP), η διαδικασία είναι πιο περίπλοκη καθώς τα μαθήματα οργανώνονται σε δημόσια σχολεία, επομένως υπάγονται ταυτόχρονα στην εθνική νομοθεσία και στην οδηγία της Διεθνούς Οργάνωσης Baccalaureate (IBO). Για τις τάξεις αυτές, ικανοποιούνται όλες οι προϋποθέσεις ως προς τον αριθμό των μαθημάτων, το πρόγραμμα και την εσωτερική αξιολόγηση και οι μαθητές/τριες υποστηρίζονται για την εξωτερική τους αξιολόγηση. Το Υπουργείο Παιδείας επιτρέπει τη χρήση βαθμολογικής κλίμακας 1-7 για τις τάξεις 12^η και 13^η αντί του εθνικού συστήματος βαθμολογίας 1-60, και αυτή η βαθμολογία καταγράφεται στα δελτία αναφοράς. Το Δίπλωμα International Baccalaureate (IB) χορηγείται ισοδύναμα με αυτό των εθνικών (κρατικών) τελικών εξετάσεων, υπό την προϋπόθεση ότι οι μαθητές/τριες έχουν πετύχει στις εξετάσεις για Γαλλικά Β.

Από τη 12^η τάξη, χρησιμοποιείται κλίμακα βαθμολογίας της IBO και περιγραφικοί βαθμοί για όλες τις εργασίες και τις αξιολογήσεις. Κατά τη διάρκεια της 11^{ης} τάξης και ξανά στην αρχή της 12^{ης} τάξης γίνεται ενημέρωση των μαθητών /τριών για το νέο σύστημα αθροιστικής βαθμολόγησης και τις ιδιαιτερότητές του. Οι μαθητές/τριες έχουν πρόσβαση στα λεπτομερή κριτήρια αξιολόγησης, ώστε να

τα κατανοούν και να μπορούν να εντοπίσουν τα θέματα στα οποία χρειάζεται βελτίωση η αξιολόγησή τους.

Η αθροιστική αξιολόγηση συμπληρώνεται από τη διαμορφωτική αξιολόγηση που μπορεί να γίνει με διάφορες μορφές, όπως ατομική και εξατομικευμένη ανατροφοδότηση εκπαιδευτικού, προφορική και γραπτή αυτοαξιολόγηση μαθητή/τριας που υποστηρίζεται από τον εκπαιδευτικό, αξιολόγηση από ομοτίμους με τη μεσολάβηση του εκπαιδευτικού. Αν και οι μαθητές/τριες λαμβάνουν δελτία εξαμήνου, που ενημερώνουν τους ίδιους και τους γονείς τους για τη μέχρι εκείνη τη στιγμή μάθησή τους και που συχνά χρειάζονται για αιτήσεις στο πανεπιστήμιο, η φιλοσοφία είναι ότι αυτά είναι στην ουσία διαμορφωτικά εργαλεία (αξιολόγηση για μάθηση), καθώς οι μαθητές/τριες γνωρίζουν ξεκάθαρα πού βρίσκονται σε σχέση με τους στόχους και τις απαιτήσεις του προγράμματος και πού και πώς πρέπει να προσαρμόσουν ή να βελτιώσουν τη μάθησή τους.

Σε αντίθεση με το εθνικό σύστημα, το Diploma Programme αποτελεί μια αναπτυξιακή διαδικασία. Σε αυτό το πλαίσιο οργανώνονται δύο συνεδρίες εικονικών εξετάσεων (mock exams) με βάση το μοντέλο των πραγματικών εξετάσεων DP Μαΐου, τα αποτελέσματα των οποίων λαμβάνονται υπόψη για τις αντίστοιχες εκθέσεις εξαμήνου (εξάμηνα 2 και 3). Οι εκπαιδευτικοί υποχρεούνται να δώσουν ένα ελάχιστο ποσοστό αθροιστικής αξιολόγησης με ανατροφοδότηση ανά εξάμηνο, καθώς και σταθερή και συνεχή διαμορφωτική αξιολόγηση. Οι εκθέσεις αξιολόγησης για κάθε μαθητή/τρια συνοδεύονται από το «παράρτημα au bulletin», το οποίο περιέχει λεπτομερή σχόλια καθηγητών σχετικά με τις επιδόσεις, την προσέγγιση στη μελέτη, τα επιτεύγματα, τις δεξιότητες και τα σημεία δράσης που πρέπει να ληφθούν ανά μάθημα και για τις διεθνείς εξετάσεις IB -Theory of Knowledge (TOK), Extended Essay (EE), Creativity, Action, Service (CAS). EE). Οι βαθμοί των μαθητών/τριών εκδίδονται με βάση τις επιδόσεις στην αξιολόγησή τους, καθώς και την κρίση του εκπαιδευτικού του θέματος σχετικά με την ικανότητα, τη δέσμευση και τις δυνατότητες ανάπτυξης του/της μαθητή/τριας.

Δεν υπάρχει φραγμός πρόσβασης μεταξύ 12^{ης} και 13^{ης} τάξης (DP). Επομένως ακόμη και μαθητές/τριες με χαμηλή απόδοση προάγονται. Ωστόσο, το συμβούλιο καθηγητών, συμπεριλαμβανομένου του συντονιστή DP και του αναπληρωτή προϊσταμένου, δίνει συστάσεις με βάση τις επιδόσεις και τους βαθμούς των μαθητών/τριών στο τέλος του δεύτερου εξαμήνου, όπου μπορεί να προταθεί ότι ο/η μαθητής/τρια θα ήταν προτιμότερο να επαναλάβει το πρώτο έτος DP, εάν

κριθεί μη επαρκώς προετοιμασμένος για την επόμενη χρονιά. Ωστόσο, η τελική απόφαση λαμβάνεται από τον/τη μαθητή/τρια και τους γονείς του. Ωστόσο, εάν ένας/μία μαθητής/τρια έχει χαμηλές βαθμολογίες και χάσει τις εσωτερικές προθεσμίες για τις εξετάσεις IB CAS και EE, ο συντονιστής DP, σε συνεργασία με τον αναπληρωτή προϊστάμενο και το συμβούλιο διδασκόντων, μπορεί να αποφασίσει να μην επιτρέψει την εγγραφή του/της μαθητή/τριας στις τελικές εξετάσεις και να επαναλάβει ο/η μαθητής/τρια το πρώτο έτος. Η απόφαση αυτή λαμβάνεται στην αρχή του δεύτερου έτους DP.

3. Υπάρχει πρόνοια για ενισχυτική διδασκαλία στη βάση του συστήματος αξιολόγησης;

Δεν αναφέρεται.

4. Είναι η θεσμοθετημένη διαδικασία αξιολόγησης αδιάβλητη; Υπάρχουν προβλήματα στην εφαρμογή ή λειτουργία του θεσμού αξιολόγησης;

Δεν αναφέρεται.

Ουγγαρία

1. Ένταξη διαδικασίας αξιολόγησης στο ωρολόγιο πρόγραμμα

Η οργάνωση της σχολικής χρονιάς καθορίζεται από τον αρμόδιο για την παιδεία υπουργό με υπουργικό διάταγμα [(Ministral Decree 20/2012 (VIII. 31)], το οποίο δεσμεύει όλα τα σχολεία και όλα τα επαγγελματικά ανώτερα δευτεροβάθμια ιδρύματα. Μεταξύ άλλων το διάταγμα καθορίζει τις ημερομηνίες των απολυτήριων εξετάσεων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και της Εθνικής Αξιολόγησης Βασικών Ικανοτήτων (NABC).

2. Μορφές, εργαλεία και τρόποι αξιολόγησης, καθώς και βαρύτητα της κάθε μορφής αξιολόγησης (ποσοστό %) στη συνολική αξιολόγηση

Σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία για τη δημόσια εκπαίδευση και την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, η αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών/τριών γίνεται σε τακτική βάση με τους βαθμούς: άριστα -5, καλά -4, ικανοποιητικά -3, επιτυχία -2 και αποτυχία -1, ενώ η συμπεριφορά και η προσπάθεια/επιμέλεια αξιολογούνται σε μια κλίμακα τεσσάρων βαθμών: υποδειγματική (5), καλή (4), μεταβαλλόμενη (3) και κακή (2).

Οι εκπαιδευτικοί τείνουν να αξιολογούν όλους τους/τις μαθητές/τριες τουλάχιστον μία φορά τον μήνα σε κάθε μάθημα και να ενημερώνουν τους γονείς μέσω ηλεκτρονικού συστήματος αναφοράς. Σε ορισμένα σχολεία κατά τη διαμόρφωση της αξιολόγησης, εκτός από τη βαθμολογία, παρέχεται και γραπτή περιγραφή της επίδοσης των μαθητών/τριών.

Τα πιο συχνά χρησιμοποιούμενα εργαλεία διαμορφωτικής αξιολόγησης είναι σύντομες προφορικές δοκιμασίες, σύντομες γραπτές δοκιμασίες (διάρκειας 5 έως 20 λεπτών) και ο έλεγχος γραπτών εργασιών που δίνονται για το σπίτι. Τα πιο ευρέως χρησιμοποιούμενα εργαλεία αθροιστικής αξιολόγησης είναι τα διαγωνίσματα μετά την ολοκλήρωση μιας μεγαλύτερης θεματικής ενότητας και η ενδιάμεση ή τελική αξιολόγηση. Επιπλέον, τα όχι και τόσο συχνά χρησιμοποιούμενα εργαλεία αθροιστικής αξιολόγησης περιλαμβάνουν τη γραπτή περίληψη του θέματος πολλών μαθημάτων, γραπτές εργασίες/προφορικές παρουσιάσεις βασισμένες σε ατομικές παρατηρήσεις, πειράματα και συλλογή δεδομένων. Ένα εργαλείο που χρησιμοποιείται πιο σπάνια είναι η ετήσια ή πιο συχνή εσωτερική εξέταση.

Η αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών/τριών είναι παρόμοια στα ανώτερα γενικά σχολεία και στα ανώτερα επαγγελματικά σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με εξαίρεση κάποιες διαφορές σε επαγγελματικά εκπαιδευτικά ιδρύματα όπου π.χ., εάν η εξειδικευμένη εκπαίδευση του/της μαθητή/τριας δεν παρέχεται από το ίδρυμα, ο/η επαγγελματίας/εταιρεία κατάρτισης μαζί με τον εκπαιδευτή αξιολογούν και πιστοποιούν την επίδοση και την πρόοδο του/της μαθητή/τριας.

α. Πρόοδος μαθητών (βαθμοί)

Η αξιολόγηση εκφράζεται με τη μορφή βαθμών σε κάθε μάθημα και διαμορφώνεται με βάση τους ενδιάμεσους βαθμούς κατά τη διάρκεια του έτους και τη δραστηριότητα του/της μαθητή/τριας σε όλα τα εξάμηνα. Η βαθμολογία στο τέλος του πρώτου εξαμήνου δίνεται για ενημέρωση και η βαθμολογία στο τέλος του έτους για την προαγωγή στην επόμενη τάξη. Στο τέλος κάθε τάξης δίνονται στους/στις μαθητές/τριες οι τελικές σχολικές εκθέσεις (πιστοποιητικά). Είναι βασική αρχή ότι οι βαθμοί πρέπει να αντικατοπτρίζουν τις πραγματικές γνώσεις και επιδόσεις του/της μαθητή/τριας και εκφράζονται με τη μορφή πενταβάθμιας κλίμακας (άριστα

-5, καλά -4, ικανοποιητικά -3, επιτυχία -2 και αποτυχία -1.). Η συμπεριφορά και η επιμέλεια βαθμολογούνται με βάση μια κλίμακα τεσσάρων βαθμών: υποδειγματική -5, καλή -4, μεταβαλλόμενη -3 και κακή/αμελής -2. Οι βαθμοί δίνονται από τον εκπαιδευτικό με πρότασή του για τον τελικό βαθμό του σχολικού έτους. Η απόφαση για την προαγωγή του/της μαθητή/τριας στην επόμενη τάξη λαμβάνεται από το διδακτικό προσωπικό με βάση την ετήσια τελική βαθμολογία, νοουμένου ότι, με βάση τις επιδόσεις και τους βαθμούς του κατά τη διάρκεια του έτους ή τις επιδόσεις του στις εξετάσεις του σχολείου λάβει βαθμό τουλάχιστον 2 -επιτυχή.

Προηγείται εξέταση πριν από την έκδοση πιστοποιητικού βαθμολογιών μόνο στην περίπτωση μαθητών/τριών σε ατομικό πρόγραμμα μάθησης, όταν μαθητής/τρια λάβει μη ικανοποιητικό -1 βαθμό σε ένα συγκεκριμένο μάθημα στο τέλος του έτους και όταν μαθητής/τρια απέχει από το 30% του συνολικού αριθμού των μαθημάτων.

Η απόφαση για την ανάγκη επανάληψης μιας δεδομένης σχολικής χρονιάς λαμβάνεται στο τέλος της σχολικής χρονιάς από το διδακτικό προσωπικό, σε περίπτωση που μαθητής/τρια λάβει μη ικανοποιητικό βαθμό (1) σε οποιοδήποτε μάθημα. Σύμφωνα με το νόμο, οι γονείς μπορούν επίσης να ζητήσουν την επανάληψη της σχολικής χρονιάς.

Εφόσον ο/η μαθητής/τρια δεν ξεπεράσει την υποχρεωτική ηλικία φοίτησης, η επανάληψη του σχολικού έτους δεν μπορεί να συνεπάγεται την αποβολή του/της από το σχολείο. Πράγματι, εάν ο μαθητής/τρια επαναλάβει την ίδια τάξη για δεύτερη ή τρίτη κ.λπ. φορά, το σχολείο πρέπει να παρέχει ατομική διδασκαλία στον/στη μαθητή/τρια, για να μπορέσει να καλύψει αδυναμίες. Ένα γυμνάσιο γενικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μπορεί να τερματίσει τη φοίτηση μαθητή εάν ο/η μαθητής/τρια αποτύχει για δεύτερη φορά (κατά την οποία πιθανότατα έχει συμπληρώσει την ηλικία υποχρεωτικής εκπαίδευσης).

β. Εξετάσεις, πιστοποιητικά

Ι. Εθνική Αξιολόγηση Βασικών Ικανοτήτων (NABC)

Ο θεσμός της Εθνικής Αξιολόγησης Βασικών Ικανοτήτων (NABC) λειτουργεί στην Ουγγαρία από το 2001 και αφορά σε ένα ετήσιο σύστημα αξιολόγησης που καλύπτει σχεδόν όλους τους/τις

μαθητές/τριες της 6^{ης} , 8^{ης} και 10^{ης} τάξης και το σύστημα αξιολόγησης εφαρμόζεται από το 2007 ακολουθώντας τις ίδιες διαδικασίες που καθορίζονται από τον Νόμο για τη Δημόσια Εκπαίδευση και το Υπουργικό Διάταγμα.

Στα πλαίσια της αξιολόγησης, στο τέλος κάθε σχολικής χρονιάς, οι μαθητές/τριες υποβάλλονται σε διαγνωστική δοκιμασία (τεστ) στα μαθηματικά και την αναγνωστική κατανόηση. Τα τεστ τα οποία οργανώνονται σε τέσσερις συνεδρίες διάρκειας 45 λεπτών, αποσκοπούν στο να εξετάσουν τον βαθμό που οι μαθητές/τριες μπορούν να εφαρμόσουν τις γνώσεις τους για την επίλυση προβλημάτων της πραγματικής ζωής.

Εκτός από τα δύο προηγούμενα πεδία, από το σχολικό έτος 2020/2021 η αξιολόγηση οργανώνεται σε ψηφιακή βάση και περιλαμβάνει την αξιολόγηση των φυσικών ικανοτήτων των μαθητών/τριών

II. Απολυτήριες εξετάσεις δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Πιστοποιητικό Απολυτηρίου Λυκείου)

Προϋπόθεση για τη συμμετοχή στις απολυτήριες εξετάσεις της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι η απόκτηση του απολυτηρίου της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με βαθμό επιτυχίας σε όλα τα μαθήματα. Στο πιστοποιητικό απόλυσης (απολυτήριο) πρέπει να δηλώνεται ότι ο/η μαθητής/τρια ολοκλήρωσε επιτυχώς 50ωρη κοινωνική εργασία.

Για ορισμένα μαθήματα υπάρχει η δυνατότητα για τον μαθητή/τρια να δώσει μια «πρόωρη απολυτήρια εξέταση από το γυμνάσιο». Οι μαθητές/τριες πολύ συχνά προτιμούν να δώσουν αυτή την εξέταση για την αποφοίτηση από ένα συγκεκριμένο μάθημα στο τέλος της 11^{ης} τάξης ή ακόμα και της 10^{ης} τάξης.

Η εξέταση πρέπει δίνεται ενώπιον εξεταστικής επιτροπής στα ουγγρικά, στη γλώσσα μιας εθνικής μειονότητας ή σε μια ξένη γλώσσα.

Οι τελικές εξετάσεις είναι κρατικές και διεξάγονται βάσει τυποποιημένων απαιτήσεων καθολικά στα σχολεία ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Το 2005 εισήχθη το σύστημα

απολυτήριων εξετάσεων του ανώτερου γυμνασίου διπλού, μεσαίου και προχωρημένου επιπέδου για κάθε μάθημα. Η επιτυχία στις εξετάσεις ενδιάμεσου επιπέδου αρκεί για την έκδοση του απολυτηρίου, ενώ η εξέταση προχωρημένου επιπέδου προορίζεται να αντικαταστήσει την εισαγωγική εξέταση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Οι απολυτήριες τελικές εξετάσεις της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αφορούν πέντε μαθήματα: Ουγγρική Γλώσσα και Λογοτεχνία, Ιστορία, Μαθηματικά, Ξένη Γλώσσα – για μαθητές/τριες που συμμετέχουν στην εκπαίδευση των μειονοτήτων, μητρική γλώσσα και λογοτεχνία, ένα μάθημα της επιλογής του/της μαθητή/τριας σε σχολεία ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και ένα σύνθετο μάθημα που σχετίζεται με τον σχετικό τομέα επαγγελματικής κατάρτισης στα τεχνικά.

Εκτός από τα υποχρεωτικά μαθήματα και τα υποχρεωτικά μαθήματα επιλογής, οι απολυτήριες εξετάσεις της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μπορούν να αφορούν και άλλα μαθήματα. Η εξέταση αποτελείται από πολλά μέρη: προφορική, γραπτή και –σε ορισμένα μαθήματα – πρακτικό μέρος. Οι εξεταστικές περίοδοι είναι τον Μάιο-Ιούνιο και τον Οκτώβριο.

γ. Επαγγελματικές εξετάσεις σε επαγγελματικές σχολές ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και επαγγελματικές σχολές (Πιστοποιητικό Επαγγελματικών Προσόντων)

Αφού ολοκληρώσουν επιτυχώς την 11^η τάξη σε σχολεία δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης (επαγγελματικές σχολές), οι μαθητές/τριες παρακάθονται σε μια σύνθετη επαγγελματική εξέταση για απόκτηση πιστοποιητικού επαγγελματικού προσόντος αναγνωρισμένου σε ολόκληρη τη χώρα. Οι επαγγελματικές εξετάσεις είναι επίσης κρατικές εξετάσεις, καθώς ρυθμίζονται με υπουργική απόφαση και δίνονται ενώπιον μιας ανεξάρτητης εξεταστικής επιτροπής που αποτελείται από ειδικούς (Ουγγρικό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο ή το Ουγγρικό Γεωργικό Επιμελητήριο με ένα μέλος, που συνήθως προεδρεύει της εξεταστικής επιτροπής). Τα εξεταστικά μέρη των υποχρεωτικών ενοτήτων αποτελούνται

από εργασίες εξετάσεων και τις σχετικές γραπτές, προφορικές, διαδραστικές και πρακτικές εξετάσεις.

Στην Επαγγελματική Κατάρτιση και Εκπαίδευση μαθητής/τρια μπορεί να λάβει πιστοποιητικό για δεδομένο επαγγελματικό προσόν, εάν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την επαγγελματική εκπαίδευση και τις απαιτήσεις των εξετάσεων. Οι μαθητές/τριες που έχουν ικανοποιήσει μόνο εν μέρει αυτές τις απαιτήσεις μπορούν να λάβουν πιστοποίηση για μερικό προσόν. Το πιστοποιητικό εκδίδεται από την επιτροπή επαγγελματικών εξετάσεων και με αυτό δίνεται το δικαίωμα στον κάτοχό του να βρει εργασία ή να ασκήσει δραστηριότητες που σχετίζονται με το συγκεκριμένο επαγγελματικό προσόν. Στο πιστοποιητικό αναγράφονται εκτός του αριθμού αναγνώρισης και του τίτλου του επαγγελματικού προσόντος ή του μερικώς αναγνωρισμένου επαγγελματικού προσόντος και το επίπεδο ουγγρικού πλαισίου και ευρωπαϊκού πλαισίου προσόντων.

3. Υπάρχει πρόνοια για ενισχυτική διδασκαλία στη βάση του συστήματος αξιολόγησης;

- α. Ο/Η μαθητής/τρια έχει τη δυνατότητα να δώσει πριν από την έναρξη της επόμενης σχολικής χρονιάς ενισχυτικές εξετάσεις, θεωρητικά ανεξαρτήτως του αριθμού των θεμάτων στα οποία χρήζουν βελτίωσης, εάν στο τέλος του σχολικού έτους έλαβε βαθμό αποτυχίας (1) σε ένα έως τρία μαθήματα. Η ενισχυτική εξέταση αποτελείται από γραπτό και προφορικό μέρος για όλα τα μαθήματα και μπορεί να δοθεί στο σχολείο ή ενώπιον μιας ανεξάρτητης εξεταστικής επιτροπής, κατόπιν αίτησης του/της μαθητή/τριας και με βοήθεια από τον εκπαιδευτικό ο οποίος δίνει γραπτά τα θέματα των εξετάσεων πριν από την έναρξη της εξέτασης.
- β. Για επίτευξη της μείωσης του ποσοστού των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο και ως εκ τούτου είναι χωρίς προσόντα, η κυβέρνηση, σύμφωνα με τη σχετική εθνική μεσοπρόθεσμη στρατηγική, εφαρμόζει ένα σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης και παιδαγωγικής υποστήριξης.

4. Είναι η θεσμοθετημένη διαδικασία αξιολόγησης αδιάβλητη; Υπάρχουν προβλήματα στην εφαρμογή ή λειτουργία του θεσμού αξιολόγησης;

Παρ' όλο που δεν είναι δυνατή η προσφυγή στο αποτέλεσμα της αξιολόγησης, σε περίπτωση που η αξιολόγηση δεν βασίστηκε στις πρόνοιες του σχολικού

παιδαγωγικού προγράμματος ή η διαδικασία που σχετίζεται με την αξιολόγηση παραβιάζει τον νόμο, μπορεί να ασκηθεί έφεση. Σε αυτές τις περιπτώσεις δεν είναι δυνατό να αμφισβητηθεί ο βαθμός που εκφράζει την πραγματική γνώση του/της μαθητή/τριας, αλλά η διαδικασία αξιολόγησης.

Η μέθοδος και η αρχή της αξιολόγησης της εργασίας του μαθητή γραπτά, προφορικά ή εμπράκτως αποτελούν υποχρεωτικά μέρος περιεχομένου του σχολικού παιδαγωγικού προγράμματος.

Πολωνία

Το θέμα της αξιολόγησης των μαθητών/τριών ρυθμίζεται με τον νόμο της 7^{ης} Σεπτεμβρίου 1991 για το εκπαιδευτικό σύστημα και τον Κανονισμό του Υπουργού Εθνικής Παιδείας της 22ας Φεβρουαρίου 2019 για Βαθμολόγηση, Ταξινόμηση, Προαγωγή Μαθητών/τριών και Ακροατών στα Δημόσια Σχολεία.

1. Ένταξη διαδικασίας αξιολόγησης στο ωρολόγιο πρόγραμμα

Στην αρχή της σχολικής χρονιάς, οι εκπαιδευτικοί υποχρεούνται να ενημερώνουν τους/τις μαθητές/τριες και τους γονείς για τις προϋποθέσεις λήψης συγκεκριμένου βαθμού, τους τρόπους ελέγχου της προόδου της μάθησης και τα κριτήρια που πρέπει να πληρούνται, για να λάβουν υψηλότερο ετήσιο βαθμό από τον προβλεπόμενο σε ένα δεδομένο μάθημα. Επιπλέον, ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια που σχετίζονται με την αξιολόγηση της συμπεριφοράς σε γονείς και μαθητές/τριες.

Οι μαθητές/τριες κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς λαμβάνουν βαθμούς καθ' όλη τη διάρκεια της φοίτησής τους περιοδικά και στο τέλος του έτους. Η τελική ταξινόμηση πραγματοποιείται στην υψηλότερη τάξη προγράμματος ενός σχολείου ενός συγκεκριμένου τύπου.

Η εξέταση Matura (Baccalaureate) διεξάγεται μία φορά τον χρόνο, την περίοδο από τον Μάιο έως τον Σεπτέμβριο.

2. Μορφές, εργαλεία και μέθοδοι αξιολόγησης, καθώς και βαρύτητα κάθε μορφής αξιολόγησης (ποσοστό %) στη συνολική αξιολόγηση.

Οι μαθητές/τριες αξιολογούνται χωριστά σε κάθε μάθημα από τον εκπαιδευτικό του μαθήματος βάσει προκαθορισμένων κριτηρίων αξιολόγησης, ώστε αυτή να

μην είναι αυθαίρετη. Τα αποτελέσματα αξιολόγησης στη διάρκεια ενός σχολικού έτους λαμβάνονται υπόψη για την αξιολόγηση στο τέλος του έτους.

Η κλίμακα βαθμολόγησης, σύμφωνα με τους σχολικούς κανονισμούς, είναι ως επί το πλείστον ενιαία, με εξαίρεση κάποια εκπαιδευτικά ιδρύματα όπου μπορεί να διαφοροποιείται ως προς το κατώφλι για την απόκτηση ενός συγκεκριμένου βαθμού, που συνήθως εξαρτάται από το επίπεδο του σχολείου. Τα σχολεία είναι υποχρεωμένα να χρησιμοποιούν κλίμακα βαθμολόγησης 6 βαθμών για τις ετήσιες και τελικές ταξινομήσεις και οι βαθμοί από 1 έως 6 πρέπει να περιλαμβάνονται στα πιστοποιητικά προαγωγής στην επόμενη τάξη και στα πιστοποιητικά αποφοίτησης. Η αξιολόγηση σε κλίμακα 1 έως 6 χρησιμοποιείται από την 4^η τάξη του δημοτικού σχολείου και προβλέπει τους βαθμούς 6-εξαιρετικά, 5- πολύ καλά, 4- καλά, 3- επαρκής, 2- αποδεκτά, 1- ανεπαρκή.

Ο βαθμός 2 (αποδεκτά) είναι ο χαμηλότερος βαθμός επιτυχίας που επιτρέπει την προαγωγή του/της μαθητή/τριας στην επόμενη τάξη.

3. Υπάρχει πρόνοια για ενισχυτική διδασκαλία στη βάση του συστήματος αξιολόγησης;

Σύμφωνα με τον Κανονισμό για τη βαθμολόγηση, ταξινόμηση και προαγωγή μαθητών/τριών στα δημόσια σχολεία (άρθρο 14), «εάν, με το αποτέλεσμα της ενδιάμεσης κατάταξης, διαπιστωθεί ότι το επίπεδο επιδόσης μαθητή/τριας θα καταστήσει αδύνατη ή δύσκολη τη συνέχιση της εκπαίδευσης σε ανώτερη τάξη, το σχολείο θα δώσει τη δυνατότητα στον/στη μαθητή/τρια να καλύψει τις ελλείψεις» με πρόσθετα μαθήματα που πραγματοποιούνται βάσει των αναπτυξιακών αναγκών των μαθητών/τριών. Η οργάνωση των πρόσθετων μαθημάτων καθορίζεται από τον κανονισμό λειτουργίας του σχολείου (Κανονισμός του Υπουργού Εθνικής Παιδείας της 21^{ης} Μαΐου 2001).

4. Είναι αμετάβλητη η θεσμοθετημένη διαδικασία αξιολόγησης; Υπάρχουν προβλήματα στην υλοποίηση ή λειτουργία του θεσμού αξιολόγησης;

Η αξιολόγηση ως μορφή παιδαγωγικής εποπτείας καταργήθηκε το 2021 και αντικαταστάθηκε από τον έλεγχο των παιδαγωγικών εποπτιών.

Πορτογαλία

Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση ρυθμίζεται από τον βασικό νόμο για το εκπαιδευτικό σύστημα (Νόμος αρ. 46/86), είναι τριετής (τάξεις 10, 11 και 12) και υποχρεωτική για όλους τους/τις μαθητές/τριες ηλικίας έως 18 ετών. Το πρόγραμμα εκπαίδευσης θεσπίζεται με το νομοθετικό Διάταγμα 55/2018, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι όλοι οι μαθητές/τριες αποκτούν τις γνώσεις και αναπτύσσουν τις δεξιότητες και τις στάσεις που συμβάλλουν στην απόκτηση των ικανοτήτων που προβλέπονται στο προφίλ των μαθητών/τριών μέχρι το τέλος της υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

1. Ένταξη της διαδικασίας αξιολόγησης στο ωρολόγιο πρόγραμμα

Όσον αφορά την αξιολόγηση της επίδοσης, θεωρείται ως αναπόσπαστο μέρος της διδασκαλίας και της μάθησης και διεξάγεται μέσω εσωτερικής αξιολόγησης συνεχούς και συστηματικού χαρακτήρα (άρθρο 24), καθώς και εξωτερικής αξιολόγησης (άρθρο 25), που αφορά τη βασική μάθηση. Η εξωτερική αξιολόγηση στα ανθρωπιστικά μαθήματα περιλαμβάνει τις κρατικές τελικές εξετάσεις [άρθρο 25(4)], ενώ η αξιολόγηση των μαθητών/τριών σε εξειδικευμένα καλλιτεχνικά μαθήματα περιλαμβάνει το τεστ καλλιτεχνικής ικανότητας [άρθρο 25(5)] και η αξιολόγηση των μαθητών/τριών στα επαγγελματικά μαθήματα περιλαμβάνει το τεστ επαγγελματικής ικανότητας.

2. Μορφές, εργαλεία και μέθοδοι αξιολόγησης, καθώς και βαρύτητα κάθε μορφής αξιολόγησης (ποσοστό %) στη συνολική αξιολόγηση.

Η εσωτερική αξιολόγηση αποτελεί ευθύνη των εκπαιδευτικών και των φορέων διοίκησης και διαχείρισης, καθώς και παιδαγωγικού συντονισμού και εποπτείας του σχολείου και έχει τις εξής μορφές:

- α. Διαμορφωτική αξιολόγηση: συνεχής και συστηματική μορφή αξιολόγησης με διαγνωστική λειτουργία, που δίνει πληροφορίες για την εξέλιξη της μάθησης στον εκπαιδευτικό, τον/την μαθητή/τρια, τον κηδεμόνα και άλλα πρόσωπα ή νομίμως εξουσιοδοτημένες οντότητες, με σκοπό την προσαρμογή των διαδικασιών και στρατηγικών μάθησης.
- β. Συνοπτική αξιολόγηση: συνολική έκθεση στα πλαίσια αξιολόγησης των επιδόσεων του/της μαθητή/τριας, στη βάση της οποίας ο/η μαθητής/τρια

προάγεται στην επόμενη τάξη ή κρίνεται άξιος απόλυσης από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Η εξωτερική αξιολόγηση στοχεύει στην αξιολόγηση του επιπέδου της μαθησιακής ανάπτυξης με τη χρήση εργαλείων και μεθόδων που ορίζονται σε εθνικό επίπεδο από τις υπηρεσίες και τους οργανισμούς του Υπουργείου Παιδείας, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών/κρατικών τελικών εξετάσεων για μαθήματα ανθρωπιστικών σπουδών. Στα εξειδικευμένα, καλλιτεχνικής και επαγγελματικής φύσεως μαθήματα, η εξωτερική αξιολόγηση γίνεται με τεστ επάρκειας, για τα οποία στην κριτική επιτροπή συμμετέχουν εξωτερικές προσωπικότητες αναγνωρισμένης αξίας στον χώρο.

Ο τρόπος υπολογισμού της τελικής βαθμολογίας ορίζεται στη σχετική νομοθεσία ανά ενότητα μαθημάτων: μαθήματα ανθρωπιστικών σπουδών, μαθήματα καλλιτεχνικής φύσης, επαγγελματική εκπαίδευση.

3. Υπάρχει πρόνοια για ενισχυτική διδασκαλία στη βάση του συστήματος αξιολόγησης;

Εάν τα μαθησιακά αποτελέσματα στο τέλος του έτους δεν είναι επαρκή για την προαγωγή του/της μαθητή/τριας στην επόμενη τάξη, τότε ο εκπαιδευτικός της τάξης μπορεί, κατ' εξαίρεση, να ζητήσει να παραμείνει ο/η μαθητής/τρια στην ίδια τάξη. Σε αυτή την περίπτωση πρέπει στο πρόγραμμα σπουδών της τάξης που θα ενταχθεί ο/η μαθητής/τρια το επόμενο σχολικό έτος να προβλέπονται πολυεπίπεδα μέτρα πρόσβασης, ειδικές στρατηγικές διδασκαλίας και μάθησης και κατάλληλοι εκπαιδευτικοί πόροι για την πλήρη μαθησιακή ανάπτυξη. Τα σχολεία έχουν αυτονομία να εκτελούν το σχολικό τους πρόγραμμα και μπορούν να το προσαρμόσουν σε συγκεκριμένα πλαίσια για τις ανάγκες των μαθητών/τριών. Επομένως είναι ευθύνη των εκπαιδευτικών ομάδων, στο πλαίσιο της ειδικότητάς της η καθεμιά, να καθορίσουν το κατάλληλο παιδαγωγικό έργο, δίνοντας έμφαση στις ιδιαιτερότητες της τάξης ή της ομάδας μαθητών/τριών.

4. Είναι η θεσμοθετημένη διαδικασία αξιολόγησης αδιάβλητη; Υπάρχουν προβλήματα στην εφαρμογή ή λειτουργία του φορέα αξιολόγησης;

Η διαδικασία αξιολόγησης δεν είναι αδιάβλητη και έχει υποστεί αλλαγές, ιδιαίτερα όσον αφορά τη βασική εκπαίδευση και την πρόσβαση, μέσω των κρατικών τελικών εξετάσεων, στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ωστόσο, δεν φαίνεται να υπάρχουν προβλήματα.

1. Ένταξη της διαδικασίας αξιολόγησης στο ωρολόγιο πρόγραμμα

Η διαδικασία αξιολόγησης, στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού συστήματος, ρυθμίζεται από τον Εθνικό Εκπαιδευτικό Νόμο αρ. 1/2011, σύμφωνα με τον οποίο η υποχρεωτική γενική εκπαίδευση περιλαμβάνει, πρώτον, την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, δεύτερον, τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση [κατώτερη οι τάξεις 5 έως 8 και ανώτερη, που είναι η γυμνασιακή (οι τάξεις 9 έως 12 ή 13 στην επαγγελματική εκπαίδευσης) και η επαγγελματική (τρία χρόνια)], και, τρίτον, τα πρώτα 2 έτη της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

2. Μορφές, εργαλεία και τρόποι αξιολόγησης, καθώς και βαρύτητα της κάθε μορφής αξιολόγησης (ποσοστό %) στη συνολική αξιολόγηση.

Στο τέλος της 8^{ης} τάξης, βάσει μεθοδολογίας που αναπτύχθηκε από το Υπουργείο Παιδείας και Έρευνας, διενεργείται υποχρεωτική εθνική αξιολόγηση όλων των αποφοίτων, τα αποτελέσματα της οποίας εκφράζονται σε βαθμολογία παρόμοια με τα διεθνή τεστ. Ειδικότερα, η αξιολόγηση περιλαμβάνει, πρώτον, γραπτή δοκιμασία στη ρουμανική γλώσσα και λογοτεχνία, δεύτερον, γραπτή δοκιμασία στη μητρική γλώσσα, τρίτον, μια διεπιστημονική γραπτή δοκιμασία στα μαθηματικά και τις επιστήμες, τέταρτον, γραπτή δοκιμασία σε γλώσσα διεθνούς κυκλοφορίας, πέμπτον, πρακτική δοκιμασία χρήσης υπολογιστή, που πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του έτους και, έκτον, μια διεπιστημονική προφορική δοκιμασία για την αξιολόγηση των πολιτικών και κοινωνικών ικανοτήτων, που πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια του έτους. Τα αποτελέσματα της εθνικής αξιολόγησης περιλαμβάνονται στο εκπαιδευτικό χαρτοφυλάκιο του/της μαθητή/τριας.

Σύμφωνα με τον Εθνικό Εκπαιδευτικό Νόμο (άρθρο 77):

1. Οι απόφοιτοι γυμνασίου λαμβάνουν το απολυτήριο και το πρακτικό μέρος του εκπαιδευτικού χαρτοφυλακίου, που πιστοποιεί την ολοκλήρωση των σπουδών του λυκείου και το οποίο παρέχει δικαίωμα πρόσβασης στη μεταλυκειακή εκπαίδευση, καθώς και το δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις απολυτηρίου.

2. Οι μαθητές/τριες που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς την 7^η /8^η τάξη θα δώσουν τις κρατικές εξετάσεις απολυτηρίου.
3. Οι απόφοιτοι λυκείου που επιτυγχάνουν στις κρατικές εξετάσεις απολυτηρίου αποκτούν πιστοποιητικό απόλυσης, το οποίο τους παρέχει δικαίωμα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.
4. Η εθνική εξέταση απολυτηρίου αποτελείται από καθορισμένες γραπτές και προφορικές δοκιμασίες- (Test A – ΣΤ).
5. Το περιεχόμενο των προγραμμάτων εξετάσεων καθορίζεται από το Υπουργείο Παιδείας και Έρευνας και δημοσιοποιείται στους/στις μαθητές/τριες κατά την έναρξη της πρώτης τάξης του Λυκείου. Το χρονοδιάγραμμα, η μεθοδολογία, καθώς και ο τρόπος οργάνωσης και διεξαγωγής των εξετάσεων απολυτηρίου καθορίζονται από το Υπουργείο Παιδείας και Έρευνας και δημοσιοποιούνται, για κάθε έτος, στην αρχή της τελευταίας τάξης του Λυκείου.
6. Για ορισμένους κλάδους, προσόντα, ειδικότητες ή τίτλους σπουδών που έχουν θεσμοθετηθεί από το Υπουργείο Παιδείας και Έρευνας, οι απόφοιτοι Λυκείου μπορούν να δώσουν εξετάσεις πιστοποίησης προσόντων, χωριστά από τις εξετάσεις απολυτηρίου. Το περιεχόμενο, το χρονοδιάγραμμα και η οργάνωση της εξέτασης για την πιστοποίηση των τίτλων σπουδών καθορίζονται από το Υπουργείο Παιδείας και Έρευνας και δημοσιοποιούνται, για κάθε έτος, το αργότερο στην αρχή της τελευταίας τάξης του Λυκείου.
7. Οι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που επιτυγχάνουν στις εξετάσεις για την πιστοποίηση προσόντων λαμβάνουν πιστοποιητικό προσόντων που αντιστοιχεί στο επίπεδο που ορίζεται από το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων και το περιγραφικό συμπλήρωμα πιστοποιητικού σε μορφή Europass.
8. Η έκδοση του πιστοποιητικού προσόντων δεν υπόκειται σε επιτυχία στην εξέταση του απολυτηρίου.

Άρθρο 78. -

1. Η εθνική/κρατική εξέταση απολυτηρίου θεωρείται επιτυχής, από τους απόφοιτους της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίοι έχουν

πετύχει στις δοκιμασίες που αναφέρονται στο άρθρο 77 και αφορούν δεξιότητες προφορικής επικοινωνίας στη ρουμανική γλώσσα (test A) ή στη μητρική γλώσσα, εάν πρόκειται για αποφοίτους σχολείων μειονοτήτων (Test B), γνώση δύο ξένων γλωσσών διεθνούς κυκλοφορίας (Test Γ), δεξιότητες ηλεκτρονικής επικοινωνίας - e-skills (Test Δ), γραπτή εξέταση στη γλώσσα (ρουμανική γλώσσα ή άλλη μητρική γλώσσα), στα μαθηματικά, στη χημεία, βιολογία, τεχνολογία κ.ά.

2. Μετά την επιτυχία στις εθνικές/κρατικές εξετάσεις απολυτηρίου, χορηγείται στον απόφοιτο το δίπλωμα απολυτηρίου.

Σλοβακία

1. Ένταξη της διαδικασίας αξιολόγησης στο ωρολόγιο πρόγραμμα

Το θέμα της αξιολόγησης των μαθητών/τριών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ρυθμίζεται με τον νόμο για την εκπαίδευση και την κατάρτιση (αριθ. 245/2008).

Η αξιολόγηση των μαθητών/τριών γίνεται κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς με τη βαθμολόγηση και τη μεθοδολογία του μέσου όρου για το εξάμηνο και το τέλος του έτους. Κάποια μαθήματα περιλαμβάνουν και προφορική αξιολόγηση και κάποια (μη εξεταζόμενα μαθήματα) βαθμολογούνται μόνο με την ένδειξη «Πέρασε».

2. Μορφές, εργαλεία και μέθοδοι αξιολόγησης, καθώς και βαρύτητα κάθε μορφής αξιολόγησης (ποσοστό %) στη συνολική αξιολόγηση

Σύμφωνα με το άρθρο 55 του σχετικού νόμου η αξιολόγηση των μαθητών/τριών πραγματοποιείται σύμφωνα με τις επιδόσεις τους στα μαθήματα συνεχώς κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους και συνοπτικά στα δελτία προόδου του πρώτου και δεύτερου εξαμήνου. Η συνεχής αξιολόγηση διενεργείται σε διάφορες μορφές, όπως ταξινομήσεις/βαθμολόγηση, προφορικά, συνδυασμός ταξινόμησης και λεκτικής αξιολόγησης. Η αξιολόγηση που διενεργείται με τη μορφή ταξινόμησης εκφράζεται ανά επίπεδο: 1- εξαιρετικό, 2- πολύ καλό, 3- καλό, 4- επαρκής, 5- ανεπαρκής.

Η συνολική αξιολόγηση του/της μαθητή/τριας στο τέλος του πρώτου και δεύτερου εξαμήνου περιλαμβάνει τα αποτελέσματα των επιδόσεών του στα μαθήματα και στη συμπεριφορά του. Στην τελική αξιολόγηση ο εκπαιδευτικός αξιολογεί την

εργασία ολόκληρου του έτους με βάση τον μέσο όρο και την προσπάθεια του/της μαθητή/τριας, βασίζεται στους βαθμούς που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους συνυπολογιζομένων της ολοκλήρωσης εργασιών στο σπίτι, των δραστηριοτήτων στην τάξη κ.ά.

3. Υπάρχει πρόνοια για ενισχυτική διδασκαλία στη βάση του συστήματος αξιολόγησης;

Στο άρθρο 57 του σχετικού νόμου υπάρχει μόνο πρόνοια για εξέταση από επιτροπή σε περίπτωση μη ικανοποιητικής αξιολόγησης. Ωστόσο, το 2021 το Υπουργείο Παιδείας, Επιστήμης, Έρευνας και Αθλητισμού εξήγγειλε την εφαρμογή προγράμματος φροντιστηρίου με τίτλο «Together More Successful 2021» με στόχο τη στήριξη των σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μέσω της υψηλής ποιότητας και προσβασιμότητας των μαθητών/τριών στη διδασκαλία και της δημιουργίας συνθηκών για βελτίωση των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων τους σε χρόνο εκτός τάξης σε καθορισμένο βαθμό. Πρόκειται κυρίως για τη συμπλήρωση γνώσεων και δεξιοτήτων η απόκτηση των οποίων επηρεάστηκε από την πανδημία COVID-19. Το πρόγραμμα χρηματοδοτήθηκε από το σχέδιο ανάκαμψης της ΕΕ.

4. Είναι η θεσμοθετημένη διαδικασία αξιολόγησης αδιάβλητη; Υπάρχουν προβλήματα στην εφαρμογή ή λειτουργία του θεσμού αξιολόγησης;

Δεν αναφέρεται.

Σλοβενία

Η διαδικασία αξιολόγησης μαθητών/τριών σε σχολεία ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ρυθμίζεται με Κανονισμούς στη βάση νομοθεσίας για γενική δευτεροβάθμια και επαγγελματική εκπαίδευση, οι οποίοι ρυθμίζουν όλα τα θέματα που άπτονται των εκπαιδευτικών θεμάτων. Με την έγκριση του αρμόδιου για την εκπαίδευση υπουργού, το σχολείο μπορεί να ρυθμίσει με διαφορετικό τρόπο επιμέρους διατάξεις του Κανονισμού, εάν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι και διασφαλίζεται η δέουσα εφαρμογή του εκπαιδευτικού προγράμματος.

1. Ένταξη της διαδικασίας αξιολόγησης στο ωρολόγιο πρόγραμμα

Το σχολικό έτος (1^η Σεπτεμβρίου έως 31^η Αυγούστου) του επόμενου ημερολογιακού έτους περιλαμβάνει δύο περιόδους αξιολόγησης, την πρώτη

περίοδο (1^η Σεπτεμβρίου έως 15 Ιανουαρίου) και τη δεύτερη (16 Ιανουαρίου έως 23 Ιουνίου), με το σχολικό συμβούλιο ή την εκπαιδευτική συνέλευση να μπορεί να αποφασίσει για περισσότερες περιόδους αξιολόγησης και να προγραμματίσει τη διάρκειά τους. Η πρακτική εκπαίδευση μαθητών/τριών σε έναν εργοδότη για τουλάχιστον τέσσερις (4) συνεχείς μήνες θεωρείται περίοδος αξιολόγησης.

Οι εξεταστικές περίοδοι είναι καθορισμένες στο σχολικό ημερολόγιο και τοποθετούνται χρονικά στην άνοιξη (μετά το τέλος του σχολείου), το φθινόπωρο (από 16 Αυγούστου έως 27 Σεπτεμβρίου) και το χειμώνα (από 1^η Φεβρουαρίου έως 1^η Μαρτίου).

Σύμφωνα με το άρθρο 4 των Κανονισμών, ο εκπαιδευτικός στην αρχή του σχολικού έτους ενημερώνει τους/τις μαθητές/τριες για την αξιολόγηση (μαθησιακοί στόχοι, περιεχόμενο, μορφές και μέθοδοι αξιολόγησης, κριτήρια αξιολόγησης, εργαλεία μάθησης και προθεσμίες για γραπτές εξετάσεις) και γνωστοποιεί τις εξετάσεις ή τις γραπτές ασκήσεις. Ωστόσο, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, οι εκπαιδευτικοί μπορεί να αποφασίσουν τη διενέργεια αιφνιδιαστικής γραπτής εξέτασης. Επιπλέον, οι εκπαιδευτικοί δεν είναι υποχρεωμένοι να προειδοποιούν για προφορικές εξετάσεις. Ενημερώνουν σίγουρα τον/τη μαθητή/τρια για τη βαθμολογία του στο μάθημα ή στην ενότητα.

Στην αρχή της σχολικής χρονιάς οι μαθητές/τριες μερικής φοίτησης ενημερώνονται για το εύρος του μαθήματος, τις μεθόδους και τα χρονοδιαγράμματα αξιολόγησης.

2. Μορφές, εργαλεία και μέθοδοι αξιολόγησης, καθώς και βαρύτητα κάθε μορφής αξιολόγησης (ποσοστό %) στη συνολική αξιολόγηση

Η προφορική εξέταση περιέχει τρεις ερωτήσεις κατάλληλες για την εξέταση αυτή, οι οποίες δεν πρέπει να μπορούν να απαντηθούν σε 20 λεπτά για να απαντηθούν. Ο εκπαιδευτικός πρέπει να εξηγεί και να αιτιολογεί τον βαθμό στον/στη μαθητή/τρια και να επισημαίνει τις ελλείψεις του/της στις γνώσεις. Ο/Η μαθητής/τρια πρέπει να λάβει τουλάχιστον έναν βαθμό από προφορική εξέταση κατά τη διάρκεια ενός σχολικού έτους.

Το γραπτό μέρος της εξέτασης αξιολογείται σύμφωνα με τις ίδιες διαδικασίες και κριτήρια ως ακολούθως: βαθμολογία μικρότερη από 50% (Μη ικανοποιητικά), από 50% έως 63% (Ικανοποιητικά), από 64% έως 76% (Καλά), από 77% έως 89% (Πολύ Καλά) και μεγαλύτερη ή ίση με 90% (Άριστα). Στη διαμόρφωση της

συνολικής βαθμολογίας έχει 70% βαρύτητα η γραπτή αξιολόγηση και 30% η προφορική αξιολόγηση.

3. Υπάρχει πρόνοια για ενισχυτική διδασκαλία στη βάση του συστήματος αξιολόγησης;

Αν ο αριθμός των γραπτών εξετάσεων που βαθμολογήθηκαν ως ανεπαρκείς υπερβαίνει τον αριθμό που καθορίζεται στους κανονισμούς αξιολόγησης του σχολείου, η εξέταση θα επαναληφθεί και θα σημειωθούν στο βαθμολόγιο και οι δύο βαθμοί.

Οι μαθητές/τριες που έλαβαν θετικό βαθμό στις εξετάσεις μπορούν να επιλέξουν να επαναξιολογηθούν γραπτώς. Αν ένας εκπαιδευτικός αποφασίσει να δώσει άλλη ευκαιρία σε μαθητή/τρια που δεν έχει επιτύχει τα ελάχιστα πρότυπα, θα καθορίσει την ημερομηνία και τον τρόπο επαναξιολόγησης. Σε αυτή την περίπτωση οι εκπαιδευτικοί δεν χρειάζεται να ακολουθούν τον κανόνα σχετικά με τον μέγιστο αριθμό γραπτών αξιολογήσεων ανά ημέρα ή εβδομάδα, να ενημερώνουν τον διευθυντή ότι μια γραπτή εξέταση θα διεξαχθεί εκ νέου λόγω του υψηλού αριθμού μαθητών/τριών με βαθμολογία κατώτερη των προτύπων.

Ένας/μία μαθητής/τρια μπορεί να δώσει maximum τρεις γραπτές εξετάσεις την εβδομάδα και μία την ημέρα. Αυτό δεν ισχύει στην περίπτωση που ένας/μία μαθητής/τρια θα εξεταστεί ατομικά, οπότε δίνει γραπτώς τη συγκατάθεσή του.

Δεν υπάρχουν ειδικές διατάξεις για ενισχυτική διδασκαλία.

4. Είναι η θεσμοθετημένη διαδικασία αξιολόγησης αδιάβλητη; Υπάρχουν προβλήματα στην εφαρμογή ή λειτουργία του θεσμού αξιολόγησης;

Η θεσμοθετημένη διαδικασία αξιολόγησης είναι αδιάβλητη.

Σουηδία

1. Ένταξη της διαδικασίας αξιολόγησης στο ωρολόγιο πρόγραμμα

Κανένα χρονοδιάγραμμα αναφορικά με τη διαδικασία αξιολόγησης δεν αναφέρεται στο νόμο.

Στην κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Grundskolan – Högstadiet) ο εκπαιδευτικός βαθμολογεί τον/τη μαθητή/τρια στο τέλος κάθε τριμήνου, ενώ στην ανώτερη (Gymnasieskolan) συνήθως βαθμολογεί τον/τη μαθητή/τρια κατά τη

λήξη της σειράς μαθημάτων ενός συγκεκριμένου σχολικού θέματος, αλλά όχι πάντα, στο τέλος κάθε τριμήνου.

2. Μορφές, εργαλεία και μέθοδοι αξιολόγησης, καθώς και βαρύτητα κάθε μορφής αξιολόγησης (ποσοστό %) στη συνολική αξιολόγηση

Δεν υπάρχουν νομοθετικές πρόνοιες σχετικά με το βάρος των μορφών αξιολόγησης της επίδοσης των μαθητών/τριών.

Για την αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών/τριών στην κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ο εκπαιδευτικός λαμβάνει υπόψη του όλες τις προσπάθειες που καταβάλλουν κατά τη διάρκεια του τριμήνου. Για βαθμολόγηση των επιδόσεων υπάρχουν ειδικές απαιτήσεις γνώσεων για το θέμα στις διάφορες βαθμίδες.

Για την αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών/τριών στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ο εκπαιδευτικός λαμβάνει υπόψη όλες τις προσπάθειες που καταβάλλουν στα πλαίσια του σχολικού προγράμματος για συγκεκριμένο μάθημα. Οι βαθμοί εκφράζουν το κατά πόσο οι μαθητές/τριες έχουν εκπληρώσει τις εθνικές απαιτήσεις γνώσεων που ορίζονται για κάθε μάθημα και τους στόχους του διπλώματος. Επιπλέον, υπάρχει ο θεσμός των εθνικών/κρατικών εξετάσεων, οι οποίες διοργανώνονται από καθορισμένα πανεπιστήμια, στα σουηδικά, τα μαθηματικά, τα αγγλικά, τις φυσικές επιστήμες και τις κοινωνικές επιστήμες και διεξάγονται σε συγκεκριμένες ημερομηνίες. Τα αποτελέσματά τους έχουν μεγάλη βαρύτητα για τη βαθμολόγηση των μαθητών/τριών

3. Υπάρχει πρόνοια για ενισχυτική διδασκαλία στη βάση του συστήματος αξιολόγησης;

Στους/στις μαθητές/τριες που δεν εκπληρώσουν τις εθνικές απαιτήσεις γνώσεων προσφέρεται η δυνατότητα ένταξης σε ειδικό πρόγραμμα (action programme), το οποίο στοχεύει στη βελτίωση των γνώσεών τους, ώστε να μπορέσουν να εκπληρώσουν τις εν λόγω απαιτήσεις.

4. Είναι η θεσμοθετημένη διαδικασία αξιολόγησης αδιάβλητη; Υπάρχουν προβλήματα στην εφαρμογή ή λειτουργία του φορέα αξιολόγησης;

Η νομοθεσία για τη διαδικασία αξιολόγησης είναι σε πολύ συγκεντρωτικό επίπεδο. Οι εκπαιδευτικοί έχουν μεγάλη ελευθερία να αξιολογήσουν με τον

κατάλληλο γι' αυτούς τρόπο, γεγονός για το οποίο υπάρχει συνεχής συζήτηση στη Σουηδία σχετικά με τη διόγκωση των βαθμών. Προκειμένου να γίνει πιο ισότιμη η βαθμολόγηση, ο νόμος για την εκπαίδευση τροποποιήθηκε το 2017, καθορίζοντας ότι τα αποτελέσματα των εθνικών δοκιμασιών πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε μεγάλο βαθμό κατά τη βαθμολόγηση των μαθητών/τριών.

Τσεχία

Τα θέματα αξιολόγησης των μαθητών/τριών μέσης εκπαίδευσης ρυθμίζονται με τον νόμο για την εκπαίδευση (Αρ. 561/2004), ενώ η διαδικασία αξιολόγησης είναι θεσμοθετημένη με το Διάταγμα για τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και την Κατάρτιση (Αρ. 13/2005). Οι σχετικές με την αξιολόγηση πρόνοιες εντάσσονται στους σχολικούς κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται από τον διευθυντή του σχολείου και εγκρίνονται από τη σχολική επιτροπή.

1. Ένταξη της διαδικασίας αξιολόγησης στο ωρολόγιο πρόγραμμα

Η αξιολόγηση των μαθητών/τριών είναι μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας και υπάρχει συνεχής αξιολόγηση και τελική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων, η οποία πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου. Οι γονείς ενημερώνονται για τα εκπαιδευτικά αποτελέσματα των παιδιών τους κατά τις συναντήσεις γονέων της τάξης. Πραγματοποιείται «ενδιάμεση βαθμολόγηση» (κατά την αξιολόγηση αποτελεσμάτων του/της μαθητή/τριας σε επιμέρους μαθήματα) και «τελική βαθμολόγηση» (διενεργείται στο τέλος κάθε εξαμήνου και δεν αποτελεί αριθμητικό μέσο όρο της ενδιάμεσης βαθμολογίας).

Στο τέλος κάθε εξαμήνου ο/η μαθητής/τρια λαμβάνει δελτίο έκθεσης για τις επιδόσεις του/της, στην οποία καταγράφονται οι βαθμοί ανά μάθημα. Μαθητής/τρια που επιτυγχάνει σε όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα του σχολικού προγράμματος προάγεται στην επόμενη τάξη. Εάν ο νόμιμος εκπρόσωπος του/της μαθητή/τριας (γονείς) έχει αμφιβολίες για την ορθότητα της αξιολόγησης στο τέλος του πρώτου ή του δεύτερου εξαμήνου, μπορεί να ζητήσει από τον διευθυντή του σχολείου να εξεταστεί ο/η μαθητής/τρια ενώπιον της επιτροπής το αργότερο τρεις εργάσιμες ημέρες μετά τη χορήγηση του δελτίου προόδου.

2. Μορφές, εργαλεία και μέθοδοι αξιολόγησης, καθώς και βαρύτητα κάθε μορφής αξιολόγησης (ποσοστό %) στη συνολική αξιολόγηση

Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του/της μαθητή/τριας διενεργείται στη βάση βαθμολογικής κλίμακας: 1- Άριστα (100%), 2- Πολύ Καλά (75%), 3- Καλά (50%), 4- Κακά (25%), 5- Αποτυχία (0%).

Η συνολική αξιολόγηση του/της μαθητή/τριας στο δελτίο έκθεσης εκφράζεται σε τρία επίπεδα: «Πέρασε με άριστα», «Πέρασε», «Απέτυχε». Ο εκπαιδευτικός αξιολογεί τον/τη μαθητή/τρια με συνεχή παρακολούθηση των επιδόσεών του με τη διενέργεια ασκήσεων, δραστηριοτήτων κ.ά. και τηρεί αρχείο αποτελεσμάτων αξιολόγησής του/της. Κατά την αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη την προσπάθεια που καταβάλλει ο/η μαθητής/τρια και τις στάσεις του απέναντι στη μάθηση και ενημερώνει τον νόμιμο εκπρόσωπο (γονείς) για τις επιδόσεις και τη συμπεριφορά του/της.

3. Υπάρχει πρόνοια για ενισχυτική διδασκαλία στη βάση του συστήματος αξιολόγησης;

Δεν υπάρχει πρόνοια για ενισχυτική διδασκαλία. Αυτή παρέχεται, αλλά δεν αποτελεί μέρος της διαδικασίας αξιολόγησης.

4. Είναι η θεσμοθετημένη διαδικασία αξιολόγησης αδιάβλητη; Υπάρχουν προβλήματα στην εφαρμογή ή λειτουργία του θεσμού αξιολόγησης;

α. Υπουργείο Παιδείας

Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού συστήματος σε κεντρικό επίπεδο πραγματοποιείται από το Υπουργείο Παιδείας, Νεολαίας και Αθλητισμού στην ετήσια έκθεση για την κατάσταση και την ανάπτυξη της εκπαίδευσης στη χώρα. Επιπλέον, κάθε τέσσερα χρόνια το εν λόγω υπουργείο προετοιμάζει ένα μακροπρόθεσμο σχέδιο για την εκπαίδευση και ειδικότερα την ανάπτυξη του εκπαιδευτικού συστήματος, το οποίο εγκρίνεται από την κυβέρνηση (π.χ. Στρατηγική Εκπαιδευτικής Πολιτικής της Τσεχικής Δημοκρατίας έως το έτος 2030).

β. Εκπαιδευτικές Διευθύνσεις (δήμος, περιφέρεια)

Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού συστήματος στην περιφέρεια διενεργείται από το περιφερειακό γραφείο, το οποίο εκδίδει ετήσια έκθεση επ' αυτού. Καταρτίζεται επίσης από την περιφερειακή εκπαιδευτική διεύθυνση ένα τετραετές μακροπρόθεσμο σχέδιο για την εκπαίδευση και την ανάπτυξη του εκπαιδευτικού συστήματος στην περιοχή.

γ. Τσεχική Σχολική Επιθεώρησης (ČŠI)

Το ČŠI, που ιδρύθηκε με βάση τον Νόμο Αρ. 561/2004, είναι η διοικητική αρχή με εθνική αρμοδιότητα στον τομέα της εκπαίδευσης και εκτελεί ανεξάρτητες επιθεωρήσεις. Ειδικότερα, μέσω των δεκατεσσάρων περιφερειακών γραφείων επιθεώρησης, διενεργείται μια εξωτερική αξιολόγηση των σχολείων και των σχολικών εγκαταστάσεων, με εξαίρεση τα πανεπιστήμια, με βασικό στόχο τον προσδιορισμό της ποιότητας της εκπαιδευτικής διαδικασίας σε επίπεδο σχολείου και γενικά όλου του εκπαιδευτικού συστήματος.

Φινλανδία

Η διδασκαλία και η αξιολόγηση στην κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση βασίζεται σε οδηγίες του Εθνικού Συμβουλίου Εκπαίδευσης με βάση τα κριτήρια του προγράμματος σπουδών. Σύμφωνα με το άρθρο 22 του σχετικού νόμου για τη βασική εκπαίδευση, στόχος της αξιολόγησης είναι να καθοδηγήσει και να ενθαρρύνει τη μάθηση, καθώς και να αναπτύξει τη ικανότητα του/της μαθητή/τριας για αυτοαξιολόγηση. Η μάθηση, η εργασία και η συμπεριφορά του/της μαθητή/τριας αξιολογούνται ποικιλοτρόπως. Περισσότερο λεπτομερή σχέδια αναπτύσσονται τοπικά. Δεν υπάρχει ο θεσμός των εθνικών/κρατικών εξετάσεων.

Στο τέλος της γενικής ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης οι μαθητές/τριες παρακάθονται σε εθνική απολυτήρια εξέταση, τη μόνη επίσημη εθνική εξέταση στη φινλανδική εκπαίδευση.

Στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση η αξιολόγηση είναι πιο ευέλικτη, αφού ο/η μαθητής/τρια και το εκπαιδευτικό ίδρυμα καταρτίζουν ένα σχέδιο ανάπτυξης προσωπικής ικανότητας, το οποίο περιγράφει το περιεχόμενο, το χρονοδιάγραμμα και τις μεθόδους μελέτης. Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση μπορεί επίσης να πραγματοποιηθεί σε χώρους εργασίας στη βάση συμφωνίας μαθητείας ή συμφωνίας κατάρτισης. Γνώσεις και εμπειρίες που αποκτήθηκαν σε προηγούμενη μαθησιακή διαδικασία μπορούν να αποτελέσουν μέρος της εκπαίδευσης.

1. Ένταξη της διαδικασίας αξιολόγησης στο ωρολόγιο πρόγραμμα

Στην κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και στα επαγγελματικά ιδρύματα το ωρολόγιο πρόγραμμα και οι μέθοδοι αξιολόγησης αποφασίζονται από τα σχολεία.

Στη γενική ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, οι εξετάσεις εγγραφής γίνονται δύο φορές τον χρόνο, τον Μάρτιο και τον Σεπτέμβριο, και τα αποτελέσματα παραδίδονται τον Μάιο ή τον Νοέμβριο, ώστε η αποφοίτηση να γίνει στο τέλος της εαρινής ή φθινοπωρινής σχολικής περιόδου.

2. Μορφές, εργαλεία και μέθοδοι αξιολόγησης, καθώς και βαρύτητα κάθε μορφής αξιολόγησης (ποσοστό %) στη συνολική αξιολόγηση.

Το Εθνικό Συμβούλιο Εκπαίδευσης καθόρισε το 2020 πολύ γενικά κριτήρια για την αξιολόγηση στην κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, τα οποία παρέχουν στα σχολεία μόνο το γενικό πλαίσιο αξιολόγησης κατά μάθημα και το επίπεδο δεξιοτήτων ή γνώσεων που πρέπει να αποκτηθεί για τον κάθε βαθμό. Ως εκ τούτου, αφήνονται μεγάλα περιθώρια λήψης αποφάσεων στα σχολεία αναφορικά με τα έντυπα, τα εργαλεία και τις μεθόδους αξιολόγησης. Ομοίως, η αξιολόγηση στις επαγγελματικές σχολές εξαρτάται από το πρόγραμμα κατάρτισης που το εκπαιδευτικό ίδρυμα αποφασίζει και επιβάλλει.

Οι εξετάσεις εγγραφής (matriculation exams) στα γενικά σχολεία ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ρυθμίζονται σε εθνικό επίπεδο στον σχετικό νόμο (Act on the Matriculation Examination - 502/2019), ωστόσο δεν προβλέπεται νομοθετικά λεπτομερής διαδικασία για την αξιολόγηση. Αναφέρεται απλώς ότι « για κάθε τεστ δίνονται χωριστοί βαθμοί στις εξετάσεις εγγραφών. Εκτός από τον βαθμό μπορεί να γίνουν και επισημάνσεις με περισσότερες λεπτομέρειες. Τα τεστ πρώτα αξιολογούνται από τον εκπαιδευτικό του μαθήματος, διορισμένο από το εκπαιδευτικό ίδρυμα. Ο τελικός βαθμός δίνεται από την Εξεταστική Επιτροπή Εγγραφής.»

Ως εκ τούτου, η Εξεταστική Επιτροπή Εγγραφής αποφασίζει τις λεπτομέρειες της κάθε αξιολόγησης, η οποία στη συνέχεια ισχύει για όλους τους υποψηφίους.

3. Υπάρχει πρόνοια για ενισχυτική διδασκαλία στη βάση του συστήματος αξιολόγησης;

Δεν υπάρχει. Η ενισχυτική διδασκαλία είναι πάντα διαθέσιμη, αλλά δεν αποτελεί μέρος της διαδικασίας αξιολόγησης.

4. Είναι αμετάβλητη η θεσμοθετημένη διαδικασία αξιολόγησης; Υπάρχουν προβλήματα στην εφαρμογή ή λειτουργία του θεσμού αξιολόγησης;

Δεν υπάρχουν σημαντικά προβλήματα για τη διαδικασία αξιολόγησης. Το περιεχόμενο των εξετάσεων εγγραφής είναι συχνά υπό συζήτηση και αναθεωρήθηκε πρόσφατα το 2021.